

Materiał porównawczy
do ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r.

o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw

USTAWA z dnia 30 czerwca 2005 r. O FINANSACH PUBLICZNYCH (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, Nr 169, poz. 1420 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218 i Nr 187, poz. 1381)

[Art. 2.

1. *Ilekoć w ustawie jest mowa o Ministrze Finansów rozumie się przez to odpowiednio ministra właściwego do spraw budżetu, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw instytucji finansowych.*
2. *Ilekoć w ustawie jest mowa o zarządzie jednostki samorządu terytorialnego rozumie się przez to również wójta, burmistrza i prezydenta miasta.]*

<Art. 2.

Ilekoć w ustawie jest mowa o:

- 1) **Ministrze Finansów – rozumie się przez to odpowiednio ministra właściwego do spraw budżetu, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw instytucji finansowych;**
- 2) **zarządzie jednostki samorządu terytorialnego – rozumie się przez to również wójta, burmistrza i prezydenta miasta;**
- 3) **programach operacyjnych – rozumie się przez to programy operacyjne, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr ..., poz. ...), zwanej dalej „ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju”.>**

Art. 4.

1. Sektor finansów publicznych tworzą:

- 1) organy władzy publicznej, w tym organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa, sądy i trybunały;
- 2) gminy, powiaty i samorząd województwa, zwane dalej "jednostkami samorządu terytorialnego", oraz ich związki;
- 3) jednostki budżetowe, zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych;
- 4) państwowe i samorządowe fundusze celowe;

[5) państwowe szkoły wyższe;]

<5) uczelnie publiczne;>

- 6) jednostki badawczo-rozwojowe;
  - 7) samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej;
  - 8) państwowe i samorządowe instytucje kultury;
  - 9) Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i zarządzane przez nie fundusze;
  - 10) Narodowy Fundusz Zdrowia;
  - 11) Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne;
  - 12) inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego.
2. Sektor finansów publicznych dzieli się na podsektory:
- 1) rządowy, obejmujący organy władzy publicznej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa, sądy i trybunały, organy administracji rządowej, Polską Akademię Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne oraz jednostki wymienione w ust. 1 pkt 3-8, 10 i 12, dla których organem założycielskim lub nadzorującym jest organ administracji rządowej albo inna jednostka zaliczana do podsektora rządowego;
  - 2) samorządowy, obejmujący jednostki samorządu terytorialnego, ich organy oraz związki i jednostki organizacyjne wymienione w ust. 1 pkt 3, 4, 7, 8 i 12, dla których organem założycielskim lub nadzorującym jest jednostka samorządu terytorialnego;
  - 3) ubezpieczeń społecznych, obejmujący jednostki wymienione w ust. 1 pkt 9.

Art. 5.

1. Środkami publicznymi są:

1) dochody publiczne;

[2) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej;]

<2) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);>

- 3) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2;
- 4) przychody budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek sektora finansów publicznych pochodzące:
  - a) ze sprzedaży papierów wartościowych oraz z innych operacji finansowych,
  - b) z prywatyzacji majątku Skarbu Państwa oraz majątku jednostek samorządu terytorialnego,
  - c) ze spłat pożyczek udzielonych ze środków publicznych,
  - d) z otrzymanych pożyczek i kredytów;
- 5) przychody jednostek sektora finansów publicznych pochodzące z prowadzonej przez nie działalności oraz pochodzące z innych źródeł.

2. Dochodami publicznymi są:

- 1) daniny publiczne, do których zalicza się: podatki, składki, opłaty oraz inne świadczenia pieniężne, których obowiązek ponoszenia na rzecz państwa, jednostek samorządu terytorialnego, funduszy celowych oraz innych jednostek sektora finansów publicznych wynika z odrębnych ustaw niż ustawa budżetowa, zwanych dalej "odrębnymi ustawami";
  - 2) inne dochody należne, na podstawie odrębnych ustaw, budżetowi państwa, jednostkom samorządu terytorialnego oraz innym jednostkom sektora finansów publicznych;
  - 3) wpływy ze sprzedaży wyrobów i usług świadczonych przez jednostki sektora finansów publicznych;
  - 4) dochody z mienia jednostek sektora finansów publicznych, do których zalicza się w szczególności:
    - a) wpływy z umów najmu, dzierżawy i innych umów o podobnym charakterze,
    - b) odsetki od środków na rachunkach bankowych,
    - c) odsetki od udzielonych pożyczek i od posiadanych papierów wartościowych,
    - d) dywidendy z tytułu posiadanych praw majątkowych;
  - 5) spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej na rzecz jednostek sektora finansów publicznych;
  - 6) odszkodowania należne jednostkom sektora finansów publicznych;
  - 7) kwoty uzyskane przez jednostki sektora finansów publicznych z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji;
  - 8) dochody ze sprzedaży majątku, rzeczy i praw, niestanowiące przychodów w rozumieniu ust. 1 pkt 4 lit. a i b;
  - 9) inne dochody należne jednostkom sektora finansów publicznych określone w odrębnych przepisach lub umowach międzynarodowych.
3. *[Do środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej zalicza się:]* **<Do środków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, zalicza się:>**
- 1) środki przeznaczone na realizację programów przedakcesyjnych;
  - [2) środki pochodzące z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności;]*
  - <2) środki pochodzące z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rybołówstwa;>**
  - 3) środki:
    - a) Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej "Sekcja Gwarancji",
    - b) Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji,
    - c) Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich;
  - <3a) niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA):**
    - a) **Norweskiego Mechanizmu Finansowego,**
    - b) **Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego,**
    - c) **Szwajcarskiego Mechanizmu Finansowego;>**
  - 4) inne środki.

<4. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, wykaz środków publicznych niezaliczanych do środków, o których mowa w ust. 3 pkt 3a i 4, biorąc pod uwagę źródło pochodzenia, przeznaczenie oraz beneficjentów tych środków.>

Art. 6.

1. Środki publiczne przeznacza się na:

- 1) wydatki publiczne;
- 2) rozchody publiczne, w tym na rozchody budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

2. Rozchodami publicznymi są:

- 1) spłaty otrzymanych pożyczek i kredytów;
- 2) wykup papierów wartościowych;
- 3) udzielone pożyczki;
- 4) płatności wynikające z odrębnych ustaw, których źródłem finansowania są przychody z prywatyzacji majątku Skarbu Państwa oraz majątku jednostek samorządu terytorialnego;
- [5) pożyczki udzielone na finansowanie przejściowe zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, zwane dalej "prefinansowaniem";]*
- 6) inne operacje finansowe związane z zarządzaniem długiem publicznym i płynnością.

Art. 9.

Przez potrzeby pożyczkowe budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się zapotrzebowanie na środki finansowe niezbędne do:

- 1) sfinansowania deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań;
- 3) wykonywania innych operacji finansowych związanych z długiem jednostki samorządu terytorialnego;
- 4) sfinansowania udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego pożyczek;
- [5) prefinansowania zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej;]*
- 6) przeprowadzenia postępowania ostrożnościowego lub naprawczego, realizowanych na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 13.

1. Minister Finansów podaje do publicznej wiadomości zbiorcze dane dotyczące:

- 1) ogółu operacji finansowych sektora finansów publicznych, obejmujące w szczególności dochody i wydatki, przychody i rozchody, zobowiązania i należności, gwarancje i poręczenia;
- 2) wykonania budżetu państwa za okresy miesięczne, w tym kwotę deficytu lub nadwyżki.

[2. Minister Finansów podaje do publicznej wiadomości, w terminie, o którym mowa w art. 15 ust. 2, informacje obejmujące:

- 1) wykaz udzielonych przez Skarb Państwa poręczeń i gwarancji, z wymienieniem podmiotów, których te poręczenia i gwarancje dotyczą;
- 2) wykaz osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym umorzono znaczne kwoty zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia.]

<2. Minister Finansów podaje do publicznej wiadomości, w terminie, o którym mowa w art. 15 ust. 2, informacje obejmujące wykaz udzielonych przez Skarb Państwa poręczeń i gwarancji, wskazując osoby prawne i fizyczne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których te poręczenia i gwarancje dotyczą.>

<2a. Minister Finansów podaje do publicznej wiadomości wykaz osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym umorzono zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłaty prolongacyjne w kwocie przewyższającej 5 000 zł, wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia, w terminie 3 miesięcy od dnia wydania przez naczelnika urzędu skarbowego lub dyrektora izby skarbowej oraz naczelnika urzędu celnego lub dyrektora izby celnej decyzji, o których mowa w art. 67a § 1 pkt 3, art. 67b, art. 67c § 2 oraz w art. 67d ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.), zwanej dalej „Ordynacją podatkową”.>

[3. Podanie do publicznej wiadomości wykazu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, nie narusza przepisów o tajemnicy skarbowej.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i sposób ustalania kwot oraz sposób podawania do publicznej wiadomości wykazu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, uwzględniając rodzaje podmiotów, których informacje dotyczą.]

<3. Podanie do publicznej wiadomości wykazu, o którym mowa w ust. 2a, nie narusza przepisów o tajemnicy skarbowej.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania kwot oraz sposób podawania do publicznej wiadomości wykazu, o którym mowa w ust. 2a, uwzględniając rodzaje podmiotów, których informacje dotyczą, organy obowiązane do przekazywania Ministrowi Finansów wykazu oraz terminy przekazywania wykazu przez te organy.>

Art. 14.

Zarząd jednostki samorządu terytorialnego podaje do publicznej wiadomości w terminie:

- 1) do końca miesiąca następującego po zakończeniu kwartału - kwartalną informację o wykonaniu budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym kwotę deficytu lub nadwyżki;
- 2) o którym mowa w art. 15 ust. 2 - informację obejmującą:
  - a) wykonanie budżetu jednostki samorządu terytorialnego w poprzednim roku budżetowym, w tym kwotę deficytu lub nadwyżki,
  - b) kwotę zobowiązań, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 4,
  - c) kwoty dotacji otrzymanych z budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz kwoty dotacji udzielonych innym jednostkom samorządu terytorialnego,

- d) wykaz udzielonych poręczeń i gwarancji, z wymienieniem podmiotów, których gwarancje i poręczenia dotyczą,
- [e) wykaz osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono spłatę na raty,]
- <e) wykaz osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono spłatę na raty w kwocie przewyższającej 500 zł, wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia,>
- f) wykaz osób prawnych i fizycznych, którym udzielono pomocy publicznej.

Art. 17.

1. Plany kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej powinny uwzględniać zasady określone w przepisach o rachunkowości i standardach międzynarodowych, z tym że:
  - 1) dochody i wydatki ujmuje się w terminie ich zapłaty, niezależnie od rocznego budżetu, którego dotyczą;
  - 2) ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów - także zaangażowanie środków;
  - 3) odsetki od nieterminowych płatności nalicza się i ewidencjonuje nie później niż na koniec każdego kwartału;
  - 4) przeszacowania wartości aktywów i pasywów dewizowych według bieżących kursów walutowych dokonuje się nie później niż na koniec kwartału;
  - 5) zobowiązania wycenia się według wartości emisyjnej powiększonej o narosłe kwoty z tytułu oprocentowania;
  - 6) należności i zobowiązania nominowane w walutach obcych wycenia się również według bieżących kursów walutowych.
2. Szczególne zasady rachunkowości dla jednostek, o których mowa w ust. 1, dotyczą:
  - 1) ewidencji wykonania budżetu;
  - 2) ewidencji majątku trwałego stanowiącego własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego;
  - 3) wyceny poszczególnych składników aktywów i pasywów;
  - 4) sporządzania sprawozdań finansowych oraz odbiorców tych sprawozdań.
3. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) szczególne zasady rachunkowości oraz plany kont, o których mowa w ust. 1;
  - 2) zasady rachunkowości oraz plany kont dla organów podatkowych w zakresie poboru i rozliczenia podatków, opłat oraz innych niepodatkowych należności budżetowych, do których ustalania lub określania uprawnione są organy podatkowe- uwzględniając przejrzystość planów kont, charakter działalności prowadzonej przez te jednostki oraz wymogi wynikające z przepisów o rachunkowości.

4. Minister Finansów może określić, w drodze rozporządzenia, jednolite plany kont dla poszczególnych rodzajów jednostek sektora finansów publicznych, posiadających osobowość prawną, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 4-12, z uwzględnieniem rodzaju działalności prowadzonej przez te jednostki oraz wymogów wynikających z przepisów o rachunkowości.
- [5. *Minister Finansów może określić, w drodze rozporządzenia, szczególne zasady rachunkowości i plany kont dla środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów o rachunkowości, standardów Unii Europejskiej i umów międzynarodowych.*]

Art. 18.

1. Jednostki sektora finansów publicznych sporządzają sprawozdania z wykonania procesów, o których mowa w art. 3.
2. Minister Finansów, po zasięgnięciu opinii Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) rodzaje, formy, terminy i sposoby sporządzania sprawozdań:
    - a) z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
    - b) z wykonania planów finansowych jednostek budżetowych, a w przypadku gdy jednostka budżetowa dysponuje rachunkiem dochodów własnych - również z dochodów własnych i wydatków nimi sfinansowanych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz funduszy celowych,
    - c) z wykonania planów finansowych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
    - d) w zakresie należności i zobowiązań, w tym państwowego długu publicznego, jednostek, o których mowa w lit. a i b, oraz poręczeń i gwarancji udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego,
    - e) o stanie środków finansowych na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego;
  - 2) jednostki obowiązane do sporządzania poszczególnych rodzajów sprawozdań, o których mowa w pkt 1, oraz odbiorców tych sprawozdań;
  - 3) rodzaje i zasady sporządzania sprawozdań w zakresie zobowiązań wynikających z umów partnerstwa publiczno-prywatnego zawieranych na podstawie odrębnych przepisów przez podmioty sektora finansów publicznych.
3. Minister Finansów, po zasięgnięciu opinii Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) rodzaje, formy, terminy i sposoby sporządzania przez jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, w tym Narodowy Fundusz Zdrowia, z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, sprawozdań w zakresie ogółu operacji finansowych, a w szczególności w zakresie należności i zobowiązań, w tym państwowego długu publicznego, oraz udzielonych poręczeń i gwarancji;
  - 2) odbiorców sprawozdań, o których mowa w pkt 1.
- [4. *Minister Finansów, wydając rozporządzenia, o których mowa w ust. 2 i 3, uwzględni konieczność określenia wzorów formularzy sprawozdań i szczegółowość danych, umożliwiające podanie do publicznej wiadomości informacji, o których mowa w art. 13*

ust. 1 i ust. 2 pkt 2 oraz w art. 15, a także sporządzenie informacji z wykonania budżetu państwa.]

- <4. Minister Finansów, wydając rozporządzenia, o których mowa w ust. 2 i 3, uwzględni konieczność określenia wzorów formularzy sprawozdań i szczegółowość danych, umożliwiających podanie do publicznej wiadomości informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1-2a oraz w art. 15, a także sporządzenie informacji z wykonania budżetu państwa.>**
5. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego gromadzi i przetwarza dane oraz sporządza zbiorcze sprawozdania w zakresie sprawozdań budżetowych, określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie ust. 3.

Art. 22.

1. Jednostki budżetowe uzyskujące dochody z:
  - 1) opłat za udostępnianie dokumentacji przetargowej;
  - 2) spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej na rzecz jednostki budżetowej;
  - 3) odszkodowań i wpłat za utracone lub uszkodzone mienie będące w zarządzie bądź użytkowaniu jednostki budżetowej- mogą je gromadzić na wydzielonym rachunku dochodów własnych.
2. Państwowe jednostki budżetowe mogą gromadzić na rachunku dochodów własnych dochody uzyskiwane:
  - 1) z działalności wykraczającej poza zakres działalności podstawowej, określonej w statucie, polegającej między innymi na świadczeniu usług, w tym szkoleniowych i informacyjnych;
  - 2) z opłat egzaminacyjnych, za wydawanie świadectw i certyfikatów, jak również za sprawdzanie kwalifikacji;
  - 3) z wpisów i wpłat z tytułu prowadzenia postępowań odwoławczych;
  - 4) ze sprzedaży zapasów mobilizacyjnych;
  - 5) w związku z realizacją zadań i przedsięwzięć we współpracy ze służbami specjalnymi innych państw;
  - 6) za czynności polegające na zapewnieniu bezpieczeństwa imprez masowych;
  - 7) z Narodowego Funduszu Zdrowia za udzielanie świadczeń zdrowotnych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej i podstawowych świadczeń lekarza dentystry w jednostkach utworzonych przez Ministra Obrony Narodowej, Ministra Sprawiedliwości i ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
  - 8) z opłat za wykonywanie czynności, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. Nr 33, poz. 287 i Nr 91, poz. 877);
  - 9) z opłat, o których mowa w art. 22a ust. 5, art. 68b ust. 6 i art. 77a ust. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, z późn. zm.);
  - 10) z wpływów z działalności, o której mowa w art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577, z późn. zm.)

- 11) z opłat z tytułu zryczałtowanych kosztów rzeczywistych za wykonane czynności konsularne;
  - 12) z wpływów z najmu, dzierżawy lub sprzedaży składników majątkowych placówek zagranicznych w wysokości 75 % tych wpływów;
  - 13) z odsetek z tytułu wkładów i lokat na rachunkach bankowych placówek zagranicznych;
  - 14) z opłat, o których mowa w art. 64 § 1 i § 6, art. 64c § 2 oraz art. 66 § 3 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968, z późn. zm.)*[.]<;>*
- <15) z tytułu odpłatności za wyżywienie i zakwaterowanie uczniów i młodzieży w bursach i internatach, ponoszonych przez rodziców lub opiekunów.>**
3. Jednostki budżetowe, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2, mogą gromadzić na rachunku dochodów własnych dochody określone w uchwale przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.
  4. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwalając uchwałę, o której mowa w ust. 3, ustala źródła dochodów własnych oraz ich przeznaczenie, a także wskazuje jednostki budżetowe, które utworzą rachunek, o którym mowa w ust. 1. Uchwały mogą także ustalać wysokość wpłaty do budżetu jednostki samorządu terytorialnego nadwyżki środków obrotowych ustalonej na dzień 31 grudnia.
  5. Decyzje o utworzeniu rachunku, o którym mowa w ust. 1, podejmują:
    - 1) kierownicy jednostek budżetowych - jeżeli dochody będą pochodziły z tytułów wymienionych w ust. 1;
    - 2) kierownicy państwowych jednostek budżetowych, po uzyskaniu zgody odpowiednio ministra, kierownika urzędu centralnego lub wojewody - jeżeli dochody będą pochodziły z tytułów wymienionych w ust. 2.
  6. Dochody własne jednostek budżetowych wraz z odsetkami są przeznaczone na:
    - 1) sfinansowanie wydatków bieżących i inwestycyjnych związanych z uzyskiwaniem przez jednostkę budżetową dochodów z tytułów wymienionych w ust. 1 pkt 1, a przez państwową jednostkę budżetową również z tytułów wymienionych w ust. 2 pkt 1-3, 5-11 i 14;
    - 2) cele wskazane przez darczyńcę;
    - 3) remont lub odtworzenie mienia w przypadku uzyskiwania dochodów z tytułów wymienionych w ust. 1 pkt 3, a przez państwową jednostkę budżetową również z tytułów wymienionych w ust. 2 pkt 4, 12 i 13.
  7. Dochody własne wraz z odsetkami nie mogą być przeznaczane na finansowanie wynagrodzeń osobowych, z wyjątkiem dodatkowego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm.) oraz wynagrodzeń określonych dla pracowników urzędów skarbowych na podstawie art. 70 ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 170, poz. 1218).
  8. Państwowa jednostka budżetowa, która utworzyła rachunek, o którym mowa w ust. 1, odprowadza do budżetu państwa ustaloną na dzień 31 grudnia nadwyżkę dochodów własnych, uzyskanych ze źródeł, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i w ust. 2 pkt 1-3, 8 i 10, przekraczającą 1/6 planowanych na dany rok budżetowy wydatków finansowanych z dochodów własnych.

9. Odrębne ustawy nie mogą określać innych źródeł dochodów własnych, niż wymienione w ust. 1 i 2, i innego ich przeznaczenia niż wymienione w ust. 6 i 7.

Art. 24.

1. Zakładami budżetowymi są takie jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych, które:
- 1) odpłatnie wykonują wyodrębnione zadania;
  - 2) pokrywają koszty swojej działalności z przychodów własnych, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.
- [2. Do przychodów własnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie zalicza się dochodów z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze dotyczących składników majątkowych odpowiednio Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.]
- <2. Do przychodów własnych nie zalicza się dochodów z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze dotyczących składników majątkowych Skarbu Państwa.>**
- <2a. Zakład budżetowy prowadzący działalność w zakresie administrowania i zarządzania nieruchomościami, obejmującą najem lub dzierżawę składników majątkowych Skarbu Państwa, do przychodów własnych zalicza przychody z tytułu świadczonych usług związanych z tą działalnością.>**
3. Podstawą gospodarki finansowej zakładu budżetowego jest roczny plan finansowy obejmujący przychody, w tym dotacje z budżetu, koszty i inne obciążenia, stan środków obrotowych, stan należności i zobowiązań na początek i koniec okresu oraz rozliczenia z budżetem.
  4. Zakład budżetowy może otrzymywać z budżetu dotacje przedmiotowe.
  5. W zakresie określonym w odrębnych przepisach zakład budżetowy może otrzymywać dotację podmiotową lub dotację celową na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji.
  6. Nowo tworzonemu zakładowi budżetowemu może być przyznana jednorazowa dotacja z budżetu na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe.
  7. Dotacje dla zakładu budżetowego nie mogą przekroczyć 50 % kosztów jego działalności.
  8. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 7, nie dotyczy dotacji inwestycyjnych oraz dotacji otrzymywanych w związku z realizacją projektu lub zadania współfinansowanego ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności Unii Europejskiej.
  9. Zakład budżetowy wpłaca do budżetu nadwyżki środków obrotowych, ustalone na koniec okresu rozliczeniowego.
  10. W planie finansowym zakładu budżetowego mogą być dokonywane zmiany w ciągu roku w przypadku realizowania wyższych od planowanych przychodów i kosztów, pod warunkiem że nie spowoduje to zmniejszenia wpłat do budżetu ani zwiększenia dotacji z budżetu.
  11. Organ, o którym mowa w art. 25 ust. 1, może upoważnić kierownika zakładu budżetowego do dokonywania innych niż określone w ust. 10 zmian w planie finansowym w ciągu roku, pod warunkiem że nie spowoduje to zmniejszenia wpłat do budżetu ani zwiększenia dotacji z budżetu.

Art. 26.

1. Gospodarstwem pomocniczym jednostki budżetowej, zwanym dalej "gospodarstwem pomocniczym", jest wyodrębniona z jednostki budżetowej, pod względem organizacyjnym i finansowym, część jej podstawowej działalności lub działalność uboczna.
  2. Gospodarstwo pomocnicze pokrywa koszty swojej działalności z uzyskiwanych przychodów własnych, z zastrzeżeniem ust. 4. *[Do przychodów własnych nie zalicza się dochodów z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze dotyczących składników majątkowych odpowiednio Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.]* **<Do przychodów własnych nie zalicza się dochodów z najmu lub dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze dotyczących składników majątkowych Skarbu Państwa.>**
- <2a. W przypadku gdy gospodarstwo pomocnicze prowadzi działalność w zakresie administrowania i zarządzania nieruchomościami, obejmującą najem lub dzierżawę składników majątkowych Skarbu Państwa, do przychodów własnych gospodarstwa pomocniczego zalicza się przychody z tytułu świadczonych usług związanych z tą działalnością.>**
3. Podstawą gospodarki finansowej gospodarstwa pomocniczego jest roczny plan finansowy obejmujący przychody, w tym dotacje z budżetu, koszty i inne obciążenia, rachunek zysków i strat, stan środków obrotowych, stan należności i zobowiązań na początek i koniec okresu oraz rozliczenia z budżetem.
  4. Gospodarstwo pomocnicze może otrzymywać z budżetu dotacje przedmiotowe.
  5. Nowo utworzonemu gospodarstwu pomocniczemu może być przyznana z budżetu dotacja na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe.
  6. Sprzedaży usług na rzecz macierzystej jednostki budżetowej gospodarstwo pomocnicze dokonuje według kosztów własnych.
  7. Gospodarstwo pomocnicze wpłaca do budżetu połowę osiągniętego zysku.
  8. W planie finansowym gospodarstwa pomocniczego mogą być dokonywane zmiany w ciągu roku w przypadku realizowania wyższych od planowanych przychodów i kosztów, pod warunkiem że nie spowoduje to zmniejszenia wpłat do budżetu ani zwiększenia dotacji z budżetu.
  9. Kierownik jednostki budżetowej może upoważnić kierownika gospodarstwa pomocniczego do dokonywania innych niż określone w ust. 8 zmian w planie finansowym w ciągu roku, pod warunkiem że nie spowoduje to zmniejszenia wpłat do budżetu ani zwiększenia dotacji z budżetu.
  10. Kierownik państwowej jednostki budżetowej jest właściwy do podjęcia decyzji w zakresie inwestycji gospodarstwa pomocniczego tej jednostki.

[Art. 39.

1. Środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3, są:

- 1) przeznaczone wyłącznie na cele określone w umowie międzynarodowej, przepisach odrębnych lub deklaracji dawcy;*
- 2) wydatkowane zgodnie z procedurami zawartymi w tej umowie lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystywaniu.*

2. Środki, o których mowa w ust. 1, są gromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych i mogą być wydatkowane do wysokości kwot zgromadzonych na tych rachunkach.
3. Przy wydatkowaniu środków, o których mowa w ust. 1, a także środków przeznaczonych na współfinansowanie programów i projektów realizowanych z tych środków stosuje się odpowiednio zasady rozliczania określone dla dotacji z budżetu państwa.]

Art. 41.

1. Państwowe osoby prawne zaliczone do sektora finansów publicznych, sporządzają plany finansowe zgodnie z przepisami stanowiącymi podstawę ich utworzenia, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.
2. Jednostki, o których mowa w ust. 1, wyodrębniają w planach finansowych:
  - 1) przychody własne;
  - 2) dotacje z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
  - 3) koszty, w tym:
    - a) wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
    - b) płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań,
    - c) majątkowe.
3. Plany finansowe jednostek, o których mowa w ust. 1, po ich zatwierdzeniu bądź uchwaleniu przez organ wskazany w przepisach, na podstawie których jednostka została utworzona, są przekazywane Ministrowi Finansów w terminie 14 dni od dnia ich zatwierdzenia bądź uchwalenia.
4. W przypadku osiągnięcia przychodów wyższych niż ujęte w planie finansowym, jednostki, o których mowa w ust. 1, mogą dokonywać odpowiednich zmian w planie kosztów.

<Art. 41a.

1. **Jednostki podsektora rządowego, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 12, sporządzają projekty rocznych planów finansowych, zgodnie z przepisami stanowiącymi podstawę ich utworzenia, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.**
2. **Projekty, o których mowa w ust. 1, są przekazywane Ministrowi Finansów w trybie i terminach określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 120 ust. 5.>**

[Art. 42.

1. *Należności pieniężne, do których nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą - Ordynacja podatkowa", przypadające:*
  - 1) *państwowym jednostkom sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 20, 21, 24-27 oraz 29;*
  - 2) *jednostkom samorządu terytorialnego z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami*

- mogą być, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, umarzane, a ich spłata odraczana lub rozkładana na raty.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb odraczania lub rozkładania na raty oraz umarzania należności, o których mowa w ust. 1, a także wskaże organy do tego uprawnione, z uwzględnieniem:
  - 1) kwot należności umarzanej, odroczonej lub rozłożonej na raty;
  - 2) przesłanek uzasadniających umorzenie, odroczenie lub rozłożenie na raty należności;
  - 3) rodzaju i zakresu udzielonych ulg w spłaceniu należności;
  - 4) wysokości kwot udzielonej ulgi.
3. Egzekucja należności, o których mowa w ust. 1, z wyjątkiem należności o charakterze cywilnoprawnym, następuje w trybie i na zasadach określonych w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 43.

1. W przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym należności pieniężne, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa, przypadające jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym mogą być umarzane, a ich spłata odraczana lub rozkładana na raty, na zasadach określonych przez organ stanowiący.
2. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określi szczegółowe zasady i tryb udzielania ulg, o których mowa w ust. 1, oraz wskaże organ lub osobę do tego uprawnioną.]

<Art. 42.

1. **Należności pieniężne, do których nie stosuje się przepisów Ordynacji podatkowej, przypadające państwowym jednostkom budżetowym, państwowym zakładom budżetowym, państwowym gospodarstwom pomocniczym i państwowym funduszom celowym, mogą być umarzane w całości lub w części, a ich spłata odraczana lub rozkładana na raty, z zastrzeżeniem ust. 7, gdy:**
  - 1) osoba fizyczna – zmarła, nie pozostawiając żadnego majątku lub pozostawiła ruchomości niepodlegające egzekucji na podstawie odrębnych przepisów, albo pozostawiła przedmioty codziennego użytku domowego, których łączna wartość nie przekracza kwoty stanowiącej wysokość 6 000 zł;
  - 2) osoba prawna – została wykreślona z właściwego rejestru osób prawnych przy jednoczesnym braku majątku, z którego można by egzekwować należność, a odpowiedzialność z tytułu należności nie przechodzi z mocy prawa na osoby trzecie;
  - 3) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji tej należności lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne;
  - 4) jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej uległa likwidacji.
2. **W przypadku gdy oprócz dłużnika głównego są zobowiązane inne osoby, umarzanie należności, o których mowa w ust. 1, mających charakter cywilnoprawny, może nastąpić tylko wtedy, gdy warunki umarzania zachodzą wobec wszystkich zobowiązanych.**
3. **W przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi dłużnika oraz uzasadnionym interesem Skarbu Państwa, na wniosek dłużnika, mogą zostać odroczone terminy spłaty**

- całości lub części należności albo rozłożona płatność całości lub części należności na raty.
4. Do umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłat należności, o których mowa w ust. 1, są uprawnieni:
    - 1) minister właściwy do spraw Skarbu Państwa – w odniesieniu do należności Skarbu Państwa o charakterze cywilnoprawnym, wynikających ze stosunków prawnych, w zakresie których jest on właściwy;
    - 2) kierownik państwowej jednostki budżetowej, kierownik państwowego zakładu budżetowego – w odniesieniu do pozostałych należności przypadających jednostce budżetowej, jeżeli wartość należności głównej nie przekracza kwoty 40 000 zł;
    - 3) dysponent funduszu – w odniesieniu do należności państwowego funduszu celowego;
    - 4) dysponent główny – w pozostałych wypadkach .
  5. Umorzenie należności oraz odroczenie terminu spłaty całości lub części należności albo rozłożenie płatności całości lub części należności na raty następuje:
    - 1) w odniesieniu do należności o charakterze administracyjnoprawnym – na podstawie decyzji uprawnionego organu;
    - 2) w odniesieniu do należności o charakterze cywilnoprawnym – na podstawie przepisów prawa cywilnego, w formie pisemnej.
  6. Przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio do umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłat odsetek od tych należności oraz do umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłat innych należności ubocznych.
  7. Przepisów ust. 1-6 nie stosuje się do należności, których umarzanie spłaty, odraczania spłaty oraz rozkładania na raty określają odrębne przepisy.
  8. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do należności związanych z realizacją programów operacyjnych, projektów i zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2, 3a i 4.
  9. Egzekucja należności, o których mowa w ust. 1, z wyjątkiem należności o charakterze cywilnoprawnym, następuje w trybie i na zasadach określonych w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 43.

1. W przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym należności pieniężne, do których nie stosuje się przepisów Ordynacji podatkowej, przypadające jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym mogą być umarzane, a ich spłata odraczana lub rozkładana na raty, na zasadach określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określi szczegółowe zasady, sposób i tryb udzielania ulg, o których mowa w ust. 1, oraz wskaże organ lub osobę do tego uprawnioną.
3. Do przypadających jednostkom samorządu terytorialnego należności pieniężnych z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, stosuje się przepisy art. 42, z tym że uprawnienia kierownika państwowej jednostki budżetowej przysługują zarządowi jednostki samorządu terytorialnego.>

Art. 45.

1. Głównym księgowym jednostki sektora finansów publicznych, zwanym dalej "głównym księgowym", jest pracownik, któremu kierownik jednostki powierza obowiązki i odpowiedzialność w zakresie:
  - 1) prowadzenia rachunkowości jednostki;
  - 2) wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi;
  - 3) dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym;
  - 4) dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.
2. Głównym księgowym może być osoba, która:
  - 1) ma obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, chyba że przepisy odrębne uzależniają zatrudnienie w jednostce sektora finansów publicznych od posiadania obywatelstwa polskiego;
  - 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzysta z pełni praw publicznych;
  - 3) nie była prawomocnie skazana za przestępstwa: przeciwko mieniu, przeciwko obrotowi gospodarczemu, przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, przeciwko wiarygodności dokumentów lub za przestępstwo karne skarbowe;
  - 4) spełnia jeden z poniższych warunków:
    - a) ukończyła ekonomiczne jednolite studia magisterskie, ekonomiczne wyższe studia zawodowe, uzupełniające ekonomiczne studia magisterskie lub ekonomiczne studia podyplomowe i posiada co najmniej 3-letnią praktykę w księgowości,
    - b) ukończyła średnią, policealną lub pomaturalną szkołę ekonomiczną i posiada co najmniej 6-letnią praktykę w księgowości,
    - c) jest wpisana do rejestru biegłych rewidentów na podstawie odrębnych przepisów,
    - d) posiada świadectwo kwalifikacyjne uprawniające do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych lub certyfikat księgowy, wydane na podstawie odrębnych przepisów.
3. Dowodem dokonania przez głównego księgowego wstępnej kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, jest jego podpis złożony na dokumentach dotyczących danej operacji. Złożenie podpisu przez głównego księgowego na dokumencie, obok podpisu pracownika właściwego rzeczowo, oznacza, że:
  - 1) nie zgłasza zastrzeżeń do przedstawionej przez właściwych rzeczowo pracowników oceny prawidłowości tej operacji i jej zgodności z prawem;
  - 2) nie zgłasza zastrzeżeń do kompletności oraz formalno-rachunkowej rzetelności i prawidłowości dokumentów, dotyczących tej operacji;
  - 3) zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki.

4. Główny księgowy, w razie ujawnienia nieprawidłowości w zakresie określonym w ust. 3, zwraca dokument właściwemu rzeczowo pracownikowi, a w razie nieusunięcia nieprawidłowości odmawia jego podpisania.
  5. O odmowie podpisania dokumentu i jej przyczynach główny księgowy zawiadamia pisemnie kierownika jednostki. Kierownik jednostki może wstrzymać realizację zakwestionowanej operacji albo wydać w formie pisemnej polecenie jej realizacji.
- <5a. Jeżeli kierownik jednostki wyda polecenie realizacji zakwestionowanej operacji niezwłocznie zawiadamia o tym w formie pisemnej dysponenta części budżetowej, a w przypadku jednostki podsektora samorządowego zarząd jednostki samorządu terytorialnego, uzasadniając realizację zakwestionowanej operacji. W przypadku gdy polecenie wyda wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta lub marszałek województwa będący kierownikiem jednostki, zawiadamia organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego oraz właściwą regionalną izbę obrachunkową.>**
6. W celu realizacji swoich zadań główny księgowy ma prawo:
    - 1) żądać od kierowników innych komórek organizacyjnych jednostki udzielania w formie ustnej lub pisemnej niezbędnych informacji i wyjaśnień, jak również udostępnienia do wglądu dokumentów i wyliczeń będących źródłem tych informacji i wyjaśnień;
    - 2) wnioskować do kierownika jednostki o określenie trybu, według którego mają być wykonywane przez inne komórki organizacyjne jednostki prace niezbędne do zapewnienia prawidłowości gospodarki finansowej oraz ewidencji księgowej, kalkulacji kosztów i sprawozdawczości finansowej.
  7. Przepisy dotyczące głównego księgowego stosuje się odpowiednio do głównego księgowego budżetu państwa, głównego księgowego części budżetowej oraz skarbnika (głównego księgowego budżetu jednostki samorządu terytorialnego).

[Art. 46.

1. *Organ sprawujący, na podstawie odrębnych przepisów, nadzór nad jednostką sektora finansów publicznych kontroluje przestrzeganie przez tę jednostkę realizacji procedur kontroli finansowej.*
2. *Kontrola, o której mowa w ust. 1, obejmuje w każdym roku co najmniej 5 % wydatków nadzorowanej jednostki.]*

Art. 50.

[1. *W urzędach w rozumieniu przepisów o służbie cywilnej, zadania związane z kontrolą finansową i audytem wewnętrznym przypisane kierownikowi jednostki, wykonuje dyrektor generalny z upoważnienia kierownika jednostki.]*

- <1. W urzędach w rozumieniu przepisów o służbie cywilnej, zadania związane z kontrolą finansową i audytem wewnętrznym przypisane kierownikowi jednostki, wykonuje dyrektor generalny.>**
2. W jednostkach podsektora samorządowego zadania związane z kontrolą finansową i audytem wewnętrznym wykonuje kierownik jednostki.

Art. 51.

1. Audyt wewnętrzny w jednostce sektora finansów publicznych prowadzi audytor wewnętrzny zatrudniony w tej jednostce, z zastrzeżeniem ust. 2-7 i ust. 12.
2. W państwowej jednostce budżetowej działającej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej audyt wewnętrzny przeprowadza audytor wewnętrzny zatrudniony w jednostce nadrzędnej lub nadzorującej.
3. W państwowych szkołach wyższych, w których nie zostały przekroczone kwoty określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 49 ust. 4, audyt wewnętrzny przeprowadza audytor wewnętrzny zatrudniony:
  - 1) w nadzorującym je ministerstwie albo
  - 2) w jednej ze szkół wyższych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego na podstawie porozumień zawartych pomiędzy rektorami tych szkół.
4. W sądzie rejonowym audyt wewnętrzny przeprowadza audytor wewnętrzny zatrudniony w sądzie okręgowym.
5. W prokuraturze rejonowej audyt wewnętrzny przeprowadza audytor wewnętrzny zatrudniony w prokuraturze okręgowej.
6. W jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej podległych Dyrektorowi Generalnemu Służby Więziennej, z wyjątkiem okręgowych inspektoratów Służby Więziennej, audyt wewnętrzny przeprowadza audytor wewnętrzny zatrudniony w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej. W jednostce organizacyjnej Służby Więziennej podległej dyrektorowi okręgowemu Służby Więziennej audyt wewnętrzny przeprowadza audytor wewnętrzny zatrudniony w okręgowym inspektoracie Służby Więziennej.
7. W zakładzie budżetowym utworzonym przez Ministra Sprawiedliwości audyt wewnętrzny przeprowadza audytor wewnętrzny zatrudniony w Ministerstwie Sprawiedliwości, z zastrzeżeniem ust. 6.
8. Audytor wewnętrzny podlega bezpośrednio kierownikowi jednostki, który zapewnia organizacyjną odrębność wykonywania przez audytora zadań określonych w ustawie.
- [9. Rozwiązanie stosunku pracy z audytorem wewnętrznym, zatrudnionym w jednostkach, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 2-20 i ust. 2, nie może nastąpić bez zgody Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego.*
- 10. Zmiana warunków pracy audytora wewnętrznego zatrudnionego w jednostkach, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 2-20 i ust. 2, może być dokonana po zasięgnięciu opinii Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego.*
- 11. Główny Inspektor Audytu Wewnętrznego może zażądać informacji i dokumentów dotyczących rozwiązania stosunku pracy z audytorem wewnętrznym, w zakresie niezbędnym do wyrażenia zgody, o której mowa w ust. 9.*
- 12. W uzasadnionych przypadkach, z wyłączeniem jednostek podsektora samorządowego, Minister Finansów może wyrazić zgodę na prowadzenie audytu wewnętrznego w jednostkach nadzorowanych lub podległych przez audytora zatrudnionego w jednostce nadzorującej lub nadrzędnej.]*
- <9. Rozwiązanie stosunku pracy z audytorem wewnętrznym, zatrudnionym w jednostkach, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 2-20 i ust. 2, nie może nastąpić bez zgody Ministra Finansów.**

10. Zmiana warunków pracy audytora wewnętrznego zatrudnionego w jednostkach, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 2-20 i ust. 2, może być dokonana po zasięgnięciu opinii Ministra Finansów.
11. Minister Finansów może zażądać informacji i dokumentów dotyczących rozwiązania stosunku pracy z audytorem wewnętrznym, w zakresie niezbędnym do wyrażenia zgody, o której mowa w ust. 9.
12. W jednostkach sektora finansów publicznych audyt wewnętrzny może prowadzić audytor wewnętrzny zatrudniony w jednostce nadrzędnej lub nadzorującej.>

Art. 52.

[Kierownik jednostki sektora finansów publicznych obowiązanej do prowadzenia audytu wewnętrznego może utworzyć komórkę audytu wewnętrznego, w której są zatrudnieni audytorzy i inne osoby.] <Kierownik jednostki sektora finansów publicznych może utworzyć komórkę audytu wewnętrznego, w której są zatrudnieni audytorzy i inne osoby.> Działalność tej komórki koordynuje audytor wewnętrzny wyznaczony przez kierownika jednostki.

Art. 53.

1. Audyt wewnętrzny, z zastrzeżeniem ust. 2, przeprowadza się na podstawie rocznego planu audytu wewnętrznego jednostki sektora finansów publicznych, zwanego dalej "planem audytu".
2. W uzasadnionych przypadkach audyt wewnętrzny przeprowadza się poza planem audytu.
3. Plan audytu przygotowuje audytor wewnętrzny w porozumieniu z kierownikiem jednostki.
4. Plan audytu zawiera w szczególności:
  - 1) analizę obszarów ryzyka w zakresie gromadzenia środków publicznych i dysponowania nimi;
  - 2) tematy audytu wewnętrznego;
  - 3) proponowany harmonogram realizacji audytu wewnętrznego;
  - 4) planowane obszary, które powinny zostać objęte audytem wewnętrznym w kolejnych latach.
5. *[Audytor wewnętrzny przedstawia kierownikowi jednostki i Głównemu Inspektorowi Audytu Wewnętrznego:] <Audytor wewnętrzny przedstawia kierownikowi jednostki i Ministrowi Finansów:>*
  - 1) do końca marca każdego roku - sprawozdanie z wykonania planu audytu za rok poprzedni;
  - 2) do końca października każdego roku - plan audytu na rok następny[.]<>

<3> w każdym czasie, na ich wniosek, informację o przeprowadzanych audytach wewnętrznych.>
6. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia, tryb sporządzania oraz wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, uwzględniając informacje wynikające ze sprawozdań z przeprowadzenia audytu wewnętrznego zrealizowanego na podstawie planu audytu.

Art. 56.

[1. Sprawozdanie z przeprowadzenia audytu wewnętrznego jest przekazywane kierownikowi jednostki.]

<1. Sprawozdanie z przeprowadzenia audytu wewnętrznego jest przekazywane kierownikowi jednostki oraz Ministrowi Finansów na jego wniosek.>

2. Kierownik jednostki, na podstawie sprawozdania z przeprowadzenia audytu wewnętrznego, podejmuje działania mające na celu usunięcie uchybień lub usprawnienie funkcjonowania jednostki, informując o tym audytora wewnętrznego.

[3. Jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania sprawozdania z przeprowadzenia audytu wewnętrznego nie zostaną podjęte działania mające na celu usunięcie uchybień, kierownik jednostki informuje o tym Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego oraz audytora wewnętrznego, uzasadniając brak podjęcia działań, z zastrzeżeniem ust. 4.]

<3. Jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania sprawozdania z przeprowadzenia audytu wewnętrznego nie zostaną podjęte działania mające na celu usunięcie uchybień, kierownik jednostki informuje o tym Ministra Finansów oraz audytora wewnętrznego, uzasadniając brak podjęcia działań, z zastrzeżeniem ust. 4.>

4. W jednostkach podległych lub nadzorowanych przez właściwych ministrów, w przypadku, o którym mowa w ust. 3, kierownik jednostki informuje również właściwego ministra.

Art. 58.

Audytorem wewnętrznym może być osoba, która:

[1) ma obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, chyba że przepisy odrębne uzależniają zatrudnienie w jednostce sektora finansów publicznych od posiadania obywatelstwa polskiego;]

<1) ma obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, chyba że przepisy odrębne uzależniają zatrudnienie w jednostce sektora finansów publicznych od posiadania obywatelstwa polskiego;>

2) ma pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzysta z pełni praw publicznych;

[3) nie była karana za przestępstwo popełnione umyślnie;]

<3) nie była karana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;>

4) posiada wyższe wykształcenie;

[5) złożyła z pozytywnym wynikiem egzamin przed Komisją Egzaminacyjną, zwaną dalej "Komisją".]

<5) posiada następujące kwalifikacje zawodowe do przeprowadzania audytu wewnętrznego:

a) certyfikaty: Certified Internal Auditor (CIA), Certified Government Auditing Professional (CGAP), Certified Information Systems Auditor (CISA), Association of Chartered Certified Accountants (ACCA), Certified Fraud Examiner (CFE), Certification in Control Self-Assessment (CCSA),

Certified Financial Services Auditor (CFSA) lub Chartered Financial Analyst (CFA), lub

- b) ukończyła aplikację kontrolerską i złożyła egzamin kontrolerski z wynikiem pozytywnym przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, lub**
- c) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin kwalifikacyjny na stanowisko inspektora kontroli skarbowej, lub**
- d) uprawnienia biegłego rewidenta.>**

[Art. 59.

1. Komisję powołuje na czteroletnią kadencję Minister Finansów spośród pracowników urzędu obsługującego Ministra Finansów, zwanego dalej "Ministerstwem", pracowników naukowych lub naukowo-dydaktycznych w dziedzinach objętych zakresem tematycznym egzaminu. W skład Komisji mogą wchodzić także przedstawiciele organizacji, których celem jest promowanie i rozwój audytu wewnętrznego.
2. W skład Komisji wchodzi nie więcej niż 8 członków.
3. Przewodniczącą Komisji i sekretarza Komisji wyznacza Minister Finansów z grona jej członków.
4. Członkowie Komisji wykonują swoje funkcje za wynagrodzeniem.

Art. 60.

1. W celu sprawdzenia praktycznego i teoretycznego przygotowania kandydata na audytora wewnętrznego Komisja przeprowadza egzamin.
2. Egzamin obejmuje zagadnienia z zakresu metodyki przeprowadzenia audytu, standardów audytu, administracji publicznej, finansów publicznych, mikroekonomii oraz szacowania ryzyka.
3. Komisja ustala szczegółowy zakres tematów egzaminów.
4. Egzamin składa się z części pisemnej i ustnej. Warunkiem dopuszczenia do części ustnej jest złożenie z wynikiem pozytywnym części pisemnej egzaminu.
5. Za egzamin pobiera się opłatę, która stanowi dochód budżetu państwa.
6. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) regulamin działania Komisji;
  - 2) sposób organizowania i regulamin przeprowadzania egzaminu;
  - 3) wzór zaświadczenia o złożeniu egzaminu z wynikiem pozytywnym;
  - 4) wysokość opłaty za egzamin;
  - 5) sposób ustalania i wysokość wynagrodzeń członków Komisji- mając na uwadze zapewnienie sprawnego, obiektywnego i rzetelnego sprawdzenia przygotowania kandydatów oraz uwzględnienie rzeczywistych kosztów postępowania egzaminacyjnego.

Art. 61.

Do egzaminu może zostać dopuszczona osoba spełniająca warunki, o których mowa w art. 58 pkt 1-4.]

Art. 62.

1. Organem administracji rządowej właściwym w sprawach koordynacji kontroli finansowej i audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych jest Minister Finansów.

[2. Zadania określone w ust. 1 Minister Finansów wykonuje przy pomocy:

1) Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego, zatrudnionego w Ministerstwie w trybie i na zasadach określonych w przepisach o państwowym zasobie kadrowym i wysokich stanowiskach państwowych;

2) komórki organizacyjnej, wyodrębnionej w tym celu w strukturze Ministerstwa.

3. Główny Inspektor Audytu Wewnętrznego sprawuje nadzór merytoryczny nad komórką, o której mowa w ust. 2 pkt 2.

4. Do Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego stosuje się art. 58.]

[5. W odniesieniu do jednostek podsektora samorządowego kompetencje Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego, z wyłączeniem wyrażania zgody na rozwiązanie stosunku pracy z audytorem wewnętrznym, wykonują odpowiednio wójt, burmistrz, prezydent, starosta lub marszałek województwa.]

<5. W odniesieniu do jednostek podsektora samorządowego kompetencje Ministra Finansów w zakresie audytu wewnętrznego, z wyłączeniem wyrażania zgody na rozwiązanie stosunku pracy z audytorem wewnętrznym, wykonują odpowiednio wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta lub marszałek województwa.>

[6. Do wójta, burmistrza, prezydenta, starosty i marszałka województwa nie stosuje się art. 58 pkt 4 i 5.]

Art. 63.

1. [Koordynacja kontroli finansowej i audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych obejmuje:] **<Koordynacja kontroli finansowej i audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych obejmuje w szczególności:>**

1) określanie i upowszechnianie standardów kontroli finansowej, zgodnych z powszechnie uznawanymi standardami;

2) określanie i upowszechnianie standardów audytu wewnętrznego, zgodnych z powszechnie uznawanymi standardami;

3) współpracę z zagranicznymi instytucjami zajmującymi się audytem wewnętrznym;

4) uzyskiwanie, gromadzenie, przetwarzanie i analizowanie informacji w trybie określonym w niniejszym rozdziale oraz podejmowanie działań w celu poprawy funkcjonowania audytu wewnętrznego i kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych[.] <;>

<5) zlecenie audytu wewnętrznego, za zgodą kierownika jednostki;

6) weryfikację i ocenę prawidłowości wykonywania audytu wewnętrznego.>

<1a. Zlecenie wykonania audytu wewnętrznego, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, może również nastąpić na wniosek Prezesa Rady Ministrów. W tym przypadku nie jest wymagana zgoda kierownika jednostki.

1b. W zakresie środków, o których mowa w art. 5 ust. 3, zadania Ministra Finansów, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, wykonuje Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.>

2. Minister Finansów określi w formie komunikatu oraz ogłosi w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów standardy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.
- [3. *Minister Finansów dokonuje w jednostkach, o których mowa w art. 49 ust. 1 i 2, z wyłączeniem jednostek podsektora samorządowego, oceny:*
  - 1) *stosowania przepisów ustawy w zakresie kontroli finansowej i audytu wewnętrznego,*
  - 2) *funkcjonowania standardów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2*- zwanej dalej "oceną".
4. *Minister Finansów przedstawia Radzie Ministrów, co najmniej raz w roku, zbiorcze sprawozdanie z funkcjonowania kontroli finansowej i audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 49 ust. 1 i 2, z wyłączeniem jednostek podsektora samorządowego, wraz z oceną przestrzegania powszechnie uznawanych standardów w tym zakresie oraz propozycjami działań zmierzających do ich usprawnienia.]*

[Art. 64.

Główny Inspektor Audytu Wewnętrznego opracowuje roczny plan przeprowadzania oceny zatwierdzany przez Ministra Finansów.

Art. 65.

1. *Ocenę w jednostkach, o których mowa w art. 49 ust. 1 i 2, z wyłączeniem jednostek podsektora samorządowego, przeprowadzają pracownicy komórki, określonej w art. 62 ust. 2 pkt 2, na podstawie pisemnego upoważnienia Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego, zwani dalej "upoważnionymi pracownikami".*
2. *Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:*
  - 1) *imię i nazwisko upoważnionego pracownika;*
  - 2) *wskazanie jednostki, w której dokonuje się oceny;*
  - 3) *szczegółowy przedmiot oceny;*
  - 4) *termin przeprowadzenia oceny.*
3. *Przeprowadzenie oceny następuje po okazaniu upoważnienia, o którym mowa w ust. 1, oraz legitymacji służbowej lub dowodu tożsamości.*

Art. 66.

Upoważnieni pracownicy, w zakresie przeprowadzanej oceny, mają prawo do:

- 1) *wstępu do obiektów i pomieszczeń jednostki, w której przeprowadza się ocenę;*
- 2) *wglądu do dokumentów i innych materiałów;*
- 3) *uzyskania od pracowników jednostki, w której przeprowadza się ocenę, ustnych i pisemnych wyjaśnień.*

Art. 67.

1. *Po zakończeniu oceny upoważniony pracownik przedstawia na piśmie wyniki oceny kierownikowi jednostki, w której przeprowadzono ocenę, oraz, za pośrednictwem Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego, Ministrowi Finansów.*

2. *Kierownik jednostki, w której przeprowadzono ocenę, może przedstawić Ministrowi Finansów, za pośrednictwem Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego, zastrzeżenia do wyników oceny.]*

Art. 79.

1. W przypadku, gdy wartość relacji kwoty państwowego długu publicznego do produktu krajowego brutto, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 lit. a, ogłoszonej zgodnie z art. 15 ust. 3:

1) jest większa od 50 %, a nie większa od 55 %, to na kolejny rok:

- a) Rada Ministrów uchwała projekt ustawy budżetowej, w którym relacja deficytu budżetu państwa do dochodów budżetu państwa nie może być wyższa niż analogiczna relacja z roku bieżącego,
- b) relacja, o której mowa w lit. a, stanowi górne ograniczenie relacji deficytu każdej jednostki samorządu terytorialnego do jej dochodów, jaka może zostać uchwalona w budżecie jednostki samorządu terytorialnego;

2) jest większa od 55 %, a mniejsza od 60 %, to na kolejny rok:

- a) Rada Ministrów uchwała projekt ustawy budżetowej, przyjmując jako górne ograniczenie deficytu jego poziom zapewniający, że relacja długu Skarbu Państwa do produktu krajowego brutto przewidywana na koniec roku budżetowego, którego dotyczy projekt ustawy, będzie niższa od relacji, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 lit. b, ogłoszonej zgodnie z art. 15 ust. 3,
- b) górne ograniczenie relacji deficytu każdej jednostki samorządu terytorialnego do jej dochodów, jaka może zostać uchwalona w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, określone w pkt 1 lit. b, zostaje zmniejszone przez pomnożenie przez współczynnik R, wyliczany w następujący sposób:

$$R = (0,6 - PDP/PKB) : 0,05,$$

gdzie PKB - oznacza wartość produktu krajowego brutto, PDP - oznacza kwotę państwowego długu publicznego, ogłoszone za poprzedni rok budżetowy,

- c) Rada Ministrów przedstawia Sejmowi program sanacyjny mający na celu obniżenie relacji, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 lit. a;

3) jest równa lub większa od 60 %, to:

- a) poczynając od siódmego dnia po dniu ogłoszenia relacji, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 lit. a, jednostki sektora finansów publicznych nie mogą udzielać nowych poręczeń i gwarancji,
- b) Rada Ministrów, najpóźniej w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia relacji, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 lit. a, przedstawia Sejmowi program sanacyjny mający na celu ograniczenie tej relacji do poziomu poniżej 60 %,
- c) w kolejnym roku budżetowym obowiązuje zakaz udzielania nowych poręczeń i gwarancji przez jednostki sektora finansów publicznych,
- d) w projekcie ustawy budżetowej na kolejny rok budżetowy oraz w uchwalonych budżetach jednostek samorządu terytorialnego kwota wydatków jest równa lub niższa od kwoty dochodów.

2. Ograniczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a i b oraz pkt 3 lit. d, nie stosuje się do:

- 1) kwot deficytu budżetu państwa sfinansowanych nadwyżką budżetową z lat poprzednich, a także sfinansowanych przychodami budżetu państwa pochodzącymi ze sprzedaży wydzielonych aktywów Skarbu Państwa, a wydatkowanymi na sfinansowanie reformy systemu ubezpieczenia społecznego, zgodnie z ustawą z dnia 25 czerwca 1997 r. o wykorzystaniu wpływów z prywatyzacji części mienia Skarbu Państwa na cele związane z reformą systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 106, poz. 673 oraz z 2000 r. Nr 31, poz. 383);
- [2) kwot deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego sfinansowanych nadwyżką budżetową z lat poprzednich, a także sfinansowanych emisją papierów wartościowych, zaciągniętymi kredytami i pożyczkami w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej.]*
- <2) kwot deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego sfinansowanych nadwyżką budżetową z lat poprzednich, a także sfinansowanych emisją papierów wartościowych, zaciągniętymi kredytami i pożyczkami w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3.>**

Art. 96.

Dochodami budżetu państwa są:

- 1) podatki i opłaty, które zgodnie z odrębnymi ustawami nie stanowią dochodów jednostek samorządu terytorialnego, przychodów funduszy celowych oraz innych jednostek sektora finansów publicznych;
- 2) cła;
- 3) wpłaty z zysku przedsiębiorstw państwowych oraz jednoosobowych spółek Skarbu Państwa;
- 4) wpłaty z tytułu dywidendy;
- 5) wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego;
- 6) wpłaty nadwyżek dochodów własnych państwowych jednostek budżetowych, nadwyżek środków obrotowych państwowych zakładów budżetowych oraz części zysku gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych;
- 7) dochody pobierane przez państwowe jednostki budżetowe, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 8) dochody z najmu i dzierżawy oraz z innych umów o podobnym charakterze dotyczące składników majątkowych Skarbu Państwa, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 9) odsetki od środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 10) odsetki od lokat terminowych ustanowionych ze środków zgromadzonych na centralnym rachunku bieżącym budżetu państwa;
- 11) odsetki od udzielonych z budżetu państwa pożyczek krajowych i zagranicznych;
- 12) grzywny, mandaty i inne kary pieniężne, o ile zgodnie z odrębnymi przepisami nie stanowią dochodów innych jednostek sektora finansów publicznych;
- 13) spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej na rzecz Skarbu Państwa;

- 14) dochody ze sprzedaży majątku, rzeczy, praw, niestanowiące przychodów w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 4 lit. a i b, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
  - 15) inne dochody określone w odrębnych ustawach lub umowach międzynarodowych;
  - [16) *środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej przeznaczone na finansowanie programów i projektów realizowanych przez administrację rządową.*]
- <16) środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2-4, po ich przekazaniu na rachunek dochodów budżetu państwa .>**

Art. 97.

1. Wydatki budżetu państwa są przeznaczone na:
    - 1) utrzymanie i funkcjonowanie organów władzy publicznej, kontroli i ochrony prawa;
    - 2) zadania wykonywane przez administrację rządową;
    - 3) funkcjonowanie sądów i trybunałów;
    - 4) subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego;
    - 5) dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego;
    - 6) środki wpłacane do budżetu Unii Europejskiej, zwane dalej "środkami własnymi Unii Europejskiej";
    - 7) subwencje dla partii politycznych;
    - 8) dotacje na zadania określone odrębnymi ustawami;
    - 9) obsługę długu publicznego;
    - [10) *finansowanie programów i projektów, na realizację których uzyskano środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, zwane dalej "współfinansowaniem";]*

<10) finansowanie programów i projektów, na których realizację uzyskano środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2-4;>

  - 11) realizację Wspólnej Polityki Rolnej.
2. Z budżetu państwa są finansowane także zadania określone w odrębnych ustawach i umowach międzynarodowych.

Art. 99.

1. Ustawa budżetowa:
  - 1) określa prognozę dochodów budżetu państwa oraz limit wydatków budżetu państwa;
  - 2) ustala:
    - a) deficyt budżetu państwa oraz źródła jego pokrycia,
    - b) limity zatrudnienia osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych,
    - c) przychody i rozchody budżetu państwa,
    - [d) *rozchody obejmujące prefinansowanie zadań przewidzianych do finansowania ze środków Unii Europejskiej,*]
    - e) dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, zadań inspekcji i straży oraz innych zadań zleconych odrębnymi ustawami,
    - f) zakres i kwoty dotacji przedmiotowych.

2. Ustawa budżetowa zawiera także:

1) zestawienie przychodów i wydatków zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych;

2) plany finansowe państwowych funduszy celowych;

[3] *plany finansowe jednostek podsektora rządowego, o których mowa w art. 120 ust. 2;]*

<3) plany finansowe jednostek podsektora rządowego, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 12;>

4) wykaz programów wieloletnich;

<4a) wykaz programów operacyjnych oraz wykaz programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2-4;>

5) wykaz inwestycji wieloletnich;

[6] *wykaz wydatków budżetu państwa na współfinansowanie programów i projektów, realizowanych z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2-4;]*

<6) limity wydatków budżetu państwa przeznaczonych na finansowanie programów operacyjnych oraz programów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2-4;>

7) wykaz jednostek otrzymujących dotacje podmiotowe i celowe oraz kwoty dotacji;

[8] *wykaz wieloletnich limitów zobowiązań w kolejnych latach realizacji Narodowego Planu Rozwoju oraz wykaz wieloletnich limitów wydatków w kolejnych latach realizacji Narodowego Planu Rozwoju;*

9) *zestawienie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 1 i 4, w podziale na poszczególne okresy realizacji;]*

<8) wykaz wieloletnich limitów zobowiązań w kolejnych latach realizacji Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006 oraz programów operacyjnych wraz z wykazem wieloletnich limitów wydatków realizowanych w ich ramach;

9) zestawienie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 1, 3a i 4, w podziale na poszczególne okresy realizacji;>

10) zestawienie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, w podziale na poszczególne okresy realizacji i źródła pochodzenia środków na ich realizację; w odniesieniu do programów zestawienie sporządza się według kategorii interwencji funduszy strukturalnych.

2a. Ustawa budżetowa zawiera, w formie załącznika, wykaz obowiązujących umów o partnerstwie publiczno-prywatnym finansowanych z budżetu państwa, zawierający:

1) przedmiot i cel umowy;

2) strony umowy;

3) okres wykonywania umowy;

4) łączną kwotę wydatków na wykonanie umowy, w tym łączną kwotę wydatków budżetu;

5) łączne kwoty wydatków w poszczególnych latach, w tym łączną kwotę wydatków budżetu w poszczególnych latach.

3. Ustawa budżetowa może ustalać plany finansowe innych jednostek podsektora rządowego.

Art. 100.

1. Dochody budżetu państwa ujmuje się w ustawie budżetowej według:
  - 1) źródeł dochodów;
  - 2) części i działów klasyfikacji budżetowej.
- [2. Wydatki budżetu państwa ujmuje się w ustawie budżetowej w podziale na: części, działy, rozdziały klasyfikacji wydatków oraz kategorie (grupy) wydatków, o których mowa w art. 106 ust. 1.]
- <2. Wydatki budżetu państwa ujmuje się w ustawie budżetowej w podziale na: części, działy, rozdziały klasyfikacji wydatków oraz kategorie (grupy) wydatków, z wyodrębnieniem wydatków przeznaczonych na finansowanie programów operacyjnych, Wspólnej Polityki Rolnej oraz innych programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2-4.>
3. Plany finansowe państwowych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych, włączone do ustawy budżetowej, ujmuje się w podziale na części budżetowe i rodzaje działalności, z wyodrębnieniem stanu początkowego i końcowego środków obrotowych, przychodów własnych, dotacji z budżetu państwa, wydatków na wynagrodzenia i składek naliczanych od wynagrodzeń, wydatków majątkowych oraz wpłat do budżetu.
4. Plany finansowe państwowych funduszy celowych ujmuje się w ustawie budżetowej oddzielnie dla każdego funduszu, z wyodrębnieniem stanu początkowego i końcowego funduszu, w tym:
  - 1) środków pieniężnych, należności i zobowiązań;
  - 2) przychodów własnych;
  - 3) dotacji z budżetu państwa oraz innych jednostek sektora finansów publicznych;
  - 4) wydatków na realizację zadań, w tym wydatków na wynagrodzenia i składek naliczanych od wynagrodzeń.
5. Dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego na zadania z zakresu administracji rządowej, zadania inspekcji i straży oraz inne zlecone odrębnymi ustawami ujmuje się w ustawie budżetowej w podziale na poszczególne stopnie jednostek samorządu terytorialnego, części budżetowe, z których przekazywane są dotacje, oraz działy klasyfikacji budżetowej.
6. Plany finansowe, o których mowa w art. 99 ust. 2 pkt 3 oraz ust. 3, ujmuje się w ustawie budżetowej odrębnie dla każdej jednostki, z wyodrębnieniem stanu początkowego i końcowego środków obrotowych oraz stanu środków pieniężnych, należności i zobowiązań, przychodów własnych, dotacji z budżetu państwa oraz kosztów realizacji zadań.
7. Ustawa budżetowa nie może zawierać przepisów zmieniających inne ustawy.

Art. 101.

1. [Z budżetu państwa, w zakresie ustalonym w ustawie budżetowej, z zastrzeżeniem art. 209, mogą być udzielane pożyczki:] <Z budżetu państwa, w zakresie ustalonym w ustawie budżetowej, mogą być udzielane pożyczki:>
  - 1) dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach postępowań ostrożnościowych lub naprawczych, realizowanych na podstawie odrębnych przepisów;

- 2) wynikające z umów międzynarodowych;
  - 3) wynikające z ustaw innych niż ustawa budżetowa.
2. Pożyczki udzielane z budżetu państwa są oprocentowane. Wysokość oprocentowania określa umowa.

Art. 103.

1. Budżet państwa składa się z części odpowiadających organom władzy publicznej, kontroli, ochrony prawa, sądów i trybunałów, wymienionym w art. 121 ust. 2, administracji rządowej, przy czym dla poszczególnych działów administracji rządowej oraz dla urzędów nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów ustala się odpowiednio odrębne części budżetu.
  2. W odrębnych częściach budżetu państwa ujmuje się:
    - 1) subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego;
    - 2) rezerwę ogólną;
    - 3) rezerwy celowe;
    - 4) obsługę długu Skarbu Państwa;
    - 5) środki własne Unii Europejskiej;
    - 6) *przychody i rozchody związane z:*
      - a) *finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa;*
      - b) *prefinansowaniem zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.]*

<6) przychody i rozchody związane z finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa;>

<7) dochody, o których mowa w art. 96 pkt 16.>
3. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek właściwego ministra, w budżecie państwa mogą być tworzone odrębne części dla:
  - 1) urzędów centralnych nadzorowanych przez ministra;
  - 2) państwowych jednostek organizacyjnych niebędących organami władzy lub administracji rządowej;
  - 3) zadań ogólnych, jeżeli wyodrębnienie części jest uzasadnione koniecznością zapewnienia bieżącej kontroli dochodów lub wydatków.
4. Częściami budżetu państwa dysponują kierownicy jednostek oraz organy wymienione w art. 121 ust. 2, a dla sądownictwa powszechnego Minister Sprawiedliwości, właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych, wojewodowie oraz kierownicy państwowych jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 3 pkt 2, zwani dalej "dysponentami części budżetowej".
5. W przypadku gdy jeden minister kieruje więcej niż jednym działem administracji rządowej, minister ten jest dysponentem wszystkich części budżetu wyodrębnionych dla tych działów.

Art. 106.

1. Wydatki budżetu państwa dzielą się na:
  - 1) dotacje i subwencje;

- 2) świadczenia na rzecz osób fizycznych;
  - 3) wydatki bieżące jednostek budżetowych;
  - 4) wydatki majątkowe;
  - 5) wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa;
  - 6) wpłaty środków własnych Unii Europejskiej.
2. Dotacjami są, podlegające szczególnym zasadom rozliczania, wydatki budżetu państwa przeznaczone na:
- 1) finansowanie lub dofinansowanie:
    - a) zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
    - b) ustawowo określonych zadań, w tym zadań z zakresu mecenatu państwa nad kulturą, realizowanych przez jednostki inne niż jednostki samorządu terytorialnego,
    - c) bieżących zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego,
    - d) zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 oraz z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135), zwanym dalej "organizacjami pozarządowymi",
    - e) kosztów realizacji inwestycji- zwane dalej "dotacjami celowymi";
  - 2) dofinansowanie działalności bieżącej ustawowo wskazanego podmiotu, zwane dalej "dotacjami podmiotowymi";
  - 3) dopłaty do określonych rodzajów wyrobów lub usług, kalkulowanych według stawek jednostkowych, zwane dalej "dotacjami przedmiotowymi";
- <3a) realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, lub projektów realizowanych w ramach tych programów, zwane dalej „dotacjami rozwojowymi”.>**
- 4) dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych w zakresie określonym w odrębnej ustawie;
  - 5) pierwsze wyposażenie w środki obrotowe nowo tworzonych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych.
3. Świadczenia na rzecz osób fizycznych obejmują wydatki budżetu państwa kierowane, na podstawie odrębnych przepisów, bezpośrednio lub pośrednio do osób fizycznych, a niebędące wynagrodzeniem za świadczoną pracę.
4. Wydatki bieżące jednostek budżetowych obejmują:
- 1) wynagrodzenia i uposażenia osób zatrudnionych w państwowych jednostkach budżetowych oraz składki naliczane od tych wynagrodzeń i uposażeń;
  - 2) zakupy towarów i usług;
  - 3) koszty utrzymania oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych i realizacją ich statutowych zadań;
  - 4) koszty zadań zleconych do realizacji jednostkom niezaliczonym do sektora finansów publicznych, z wyłączeniem fundacji i stowarzyszeń.

5. Wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa obejmują w szczególności wydatki budżetu państwa z tytułu oprocentowania i dyskonta od skarbowych papierów wartościowych, oprocentowania zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wypłat związanych z udzielonymi przez Skarb Państwa poręczeniami i gwarancjami oraz koszty związane z emisją skarbowych papierów wartościowych.
6. Wydatki majątkowe obejmują:
  - 1) wydatki na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego;
  - 2) wydatki inwestycyjne państwowych jednostek budżetowych oraz dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji realizowanych przez inne jednostki.
7. Do środków własnych Unii Europejskiej zalicza się:
  - 1) udział we wpływach z ceł, opłat rolnych i cukrowych;
  - 2) środki obliczone na podstawie podatku od towarów i usług, zgodnie z metodologią wynikającą z przepisów Unii Europejskiej;
  - 3) środki obliczone na podstawie wartości rocznego produktu krajowego brutto.
8. Do środków własnych Unii Europejskiej są również zaliczane odsetki i kary za nieterminowe lub nieprawidłowo naliczone płatności.

[Art. 118.

1. Przepisów art. 117 nie stosuje się do wieloletnich programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2.
2. Programy i projekty, o których mowa w ust. 1, są ustanawiane przez Radę Ministrów i ujmowane w załączniku do ustawy budżetowej w zestawieniu określonym w art. 99 ust. 2 pkt 10.
3. Wydatki budżetu państwa na współfinansowanie programów i projektów, o których mowa w ust. 1, ujmowane są w wykazie stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej.
4. W wykazie, o którym mowa w ust. 3, określa się:
  - 1) klasyfikację budżetową wydatku w szczególności: część, dział, rozdział klasyfikacji wydatków;
  - 2) nazwę programu lub projektu;
  - 3) kwotę wydatków w roku budżetowym i dwóch kolejnych latach.]

Art. 120.

1. Minister Finansów przedstawia Radzie Ministrów założenia projektu budżetu państwa na rok następny.
  - [2. Łącznie z założeniami, o których mowa w ust. 1, Minister Finansów może przedstawić Radzie Ministrów wykaz jednostek podsektora rządowego, których plany finansowe mogą być ujęte w ustawie budżetowej.]
  - [3. Materiały do projektu ustawy budżetowej opracowują i przedstawiają Ministrowi Finansów dysponenci części budżetowych.]
- <3. Materiały do projektu ustawy budżetowej opracowują i przedstawiają Ministrowi Finansów dysponenci części budżetowych, z zastrzeżeniem ust. 3a.>**

<3a. Materiały do projektu ustawy budżetowej w zakresie środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, z wyłączeniem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rybołówstwa, przygotowuje i przedstawia Ministrowi Finansów minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, z uwzględnieniem wieloletnich limitów wydatków, o których mowa w art. 99 ust. 2 pkt 8.>

4. Kierownicy jednostek sektora finansów publicznych, opracowują i przedstawiają projekty planów finansowych właściwym ministrom w terminach określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie ust. 5.

5. *[Minister Finansów określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób, tryb i terminy opracowania materiałów, o których mowa w ust. 3, w tym:]* **<Minister Finansów określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób, tryb i terminy opracowania materiałów, o których mowa w ust. 3 i 3a oraz w art. 41a, w tym:>**

1) planów rzeczowych zadań realizowanych ze środków budżetowych;

2) projektów planów dochodów i wydatków poszczególnych części budżetowych;

3) kwotę wartości kosztorysowej inwestycji wieloletniej;

4) wykazów inwestycji i programów wieloletnich;

5) wykaz wydatków związanych z realizacją Wspólnej Polityki Rolnej oraz programów i projektów dofinansowywanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej;

6) wzory formularzy<;>

<7) projektów rocznych planów finansowych jednostek podsektora rządowego, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 12>

- kierując się koniecznością uwzględnienia klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych oraz zakresem podmiotowym i przedmiotowym spraw wymagających ujęcia w projekcie ustawy budżetowej.

Art. 124.

Do projektu ustawy budżetowej dołącza się uzasadnienie zawierające w szczególności:

1) główne cele polityki społecznej i gospodarczej;

2) założenia makroekonomiczne na rok budżetowy i dwa kolejne lata, dotyczące prognozy:

a) produktu krajowego brutto i jego składowych, w tym:

– wielkości eksportu netto,

– popytu krajowego, w tym konsumpcji prywatnej i zbiorowej,

– nakładów brutto na środki trwałe,

b) poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych,

c) kursu walutowego,

d) przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej,

e) poziomu zatrudnienia i bezrobocia,

f) salda obrotów bieżących;

3) przewidywane wykonanie budżetu państwa za rok budżetowy poprzedzający rok budżetowy, którego dotyczy projekt ustawy budżetowej;

4) omówienie projektowanych:

- a) przychodów i rozchodów oraz dochodów i wydatków budżetowych,
  - b) przychodów i wydatków państwowych funduszy celowych,
  - c) zestawień określonych w art. 99 ust. 2 pkt 8 i 9;
- 5) omówienie przewidywanego salda i długu sektora finansów publicznych;
- 6) omówienie wielkości środków własnych Unii Europejskiej oraz środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej;
- 7) informacje o udzielonych przez Skarb Państwa kwotach poręczeń i gwarancji, według przewidywanego wykonania na koniec roku budżetowego poprzedzającego rok budżetowy, którego dotyczy projekt ustawy budżetowej;
- 8) kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa.
- <9) zestawienie zadań, w ramach planowanych kwot wydatków, wraz z opisem celów tych zadań, mierników wykonania oraz przewidywanych wieloletnich kosztów finansowych związanych z ich realizacją.>**

Art. 133.

[1. Podziału rezerw celowych dokonuje, z zastrzeżeniem ust. 2, Minister Finansów w porozumieniu z właściwymi ministrami lub innymi dysponentami części budżetowych, nie później niż do dnia 15 października, z wyjątkiem rezerw, o których mowa w art. 102 ust. 2 pkt 2 i 3, oraz rezerw przeznaczonych na finansowanie zobowiązań Skarbu Państwa.]

<1. Podziału rezerw celowych dokonuje, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a, Minister Finansów w porozumieniu z właściwymi ministrami lub innymi dysponentami części budżetowych, nie później niż do dnia 15 października, z wyjątkiem rezerw, o których mowa w art. 102 ust. 2 pkt 2 i 3, oraz rezerw przeznaczonych na finansowanie zobowiązań Skarbu Państwa.>

2. Podziału rezerwy celowej na zwiększenie wynagrodzeń i limitów zatrudnienia wynikających ze zmian organizacyjnych i nowych zadań w państwowych jednostkach budżetowych dokonuje Rada Ministrów.

<2a. Podziału rezerwy celowej, przeznaczonej na finansowanie programów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, z wyłączeniem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rybołówstwa, dokonuje Minister Finansów na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.>

3. Rezerwy celowe mogą być przeznaczone, z zastrzeżeniem ust. 5, wyłącznie na cel, na jaki zostały utworzone, oraz wykorzystane zgodnie z klasyfikacją wydatków.

4. Zmiana klasyfikacji wydatków, o której mowa w ust. 3, może być dokonana przez Ministra Finansów w porozumieniu z właściwym ministrem lub innym dysponentem części budżetowej, nie później niż do dnia 15 listopada.

5. Minister Finansów może, po uzyskaniu pozytywnej opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu, dokonać zmiany przeznaczenia rezerwy celowej.

Art. 137.

1. Rada Ministrów kieruje wykonywaniem budżetu państwa i w tym celu może, w drodze rozporządzenia, wydawać wytyczne, w szczególności określając:

- 1) organy administracji rządowej uprawnione do dokonywania określonych rodzajów wydatków;
  - 2) szczegółowy sposób dokonywania wydatków, o których mowa w pkt 1;
  - 3) szczegółowy sposób i terminy sporządzania informacji z wykonania wydatków, o których mowa w pkt 1, oraz jednostki obowiązane do ich sporządzania;
  - 4) jednostki sektora finansów publicznych, w których przeprowadza się audyt zewnętrzny;
  - [5) tryb i zasady wydawania decyzji dotyczących zapewnienia finansowania z budżetu państwa projektów dofinansowywanych z budżetu Unii Europejskiej.]*
  - <5) tryb i zasady wydawania decyzji dotyczących zapewnienia finansowania z budżetu państwa projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2;>**
  - <6) tryb i zasady wydawania decyzji dotyczących zapewnienia finansowania z budżetu państwa inwestycji wieloletnich, programów wieloletnich oraz innych wydatków majątkowych.>**
2. Rada Ministrów wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia właściwość podmiotów realizujących zadania oraz zakres przedmiotowy tych zadań.

[Art. 142.

Wydatki na współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 mogą być dokonywane po podpisaniu umów finansowych z dawcą środków, a dla projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, pochodzących z Funduszu Spójności - od dnia otrzymania przez Komisję Europejską wniosku o dofinansowanie projektu spełniającego wymogi określone w odrębnych przepisach.]

Art. 144.

- [1. Dotacje udzielone z budżetu państwa w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego lub w terminie określonym w rozporządzeniu, wydanym na podstawie art. 157, podlegają zwrotowi do budżetu państwa odpowiednio do 15 stycznia następnego roku albo w terminie 7 dni od dnia określonego w tym rozporządzeniu.]*
- <1. Dotacje udzielone z budżetu państwa w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego lub w terminie określonym w rozporządzeniu, wydanym na podstawie art. 157, podlegają zwrotowi do budżetu państwa odpowiednio do dnia 15 lutego następnego roku albo w terminie 21 dni od dnia określonego w tym rozporządzeniu.>**
2. Dotacje udzielone z budżetu państwa na realizację zadań za granicą w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu państwa do 28 lutego następnego roku.
3. Od kwot dotacji zwróconych po terminie, określonym w ust. 1 i 2, nalicza się odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, począwszy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin zwrotu dotacji.
4. Wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona, albo w przypadku gdy przepisy odrębne stanowią o

sposobie udzielenia i rozliczenia dotacji, wykorzystanie następuje przez realizację celów wskazanych w tych przepisach.

5. Dotacje celowe przyznane jednostkom samorządu terytorialnego na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, w części niewykorzystanej w danym roku, podlegają zwrotowi do budżetu państwa w części, w jakiej zadanie nie zostało wykonane w terminie określonym w ust. 1.

Art. 148.

1. Dysponenci części budżetowych mogą dokonywać przeniesień wydatków między rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków, z zastrzeżeniem ust. 4, w ramach danej części i działu budżetu państwa.

<1a. Przeniesienie polegające na zmniejszeniu lub zwiększeniu wydatków przeznaczonych na finansowanie programów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, wymaga zgody ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.>

2. Przeniesienie polegające na zmniejszeniu lub zwiększeniu wydatków majątkowych wymaga zgody Ministra Finansów.
3. Dysponenci części budżetowych mogą upoważnić kierowników podległych jednostek do dokonywania przeniesień wydatków w obrębie jednego rozdziału, z wyłączeniem wydatków majątkowych.
4. Przeniesienia wydatków, o których mowa w ust. 1 i 3, nie mogą zwiększać planowanych wydatków na uposażenia i wynagrodzenia ze stosunku pracy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.
5. Przepisy ust. 1-4 nie mają zastosowania do podziału rezerw budżetu państwa.

[6. Ministrowie będący dysponentami więcej niż jednej części budżetowej mogą dokonywać przeniesień wydatków między częściami w ramach jednego działu i rozdziału budżetu państwa. O podjętych decyzjach ministrowie informują niezwłocznie Radę Ministrów. Rada Ministrów, w drodze uchwały, może uchylić decyzję ministra.]

<6. Ministrowie będący dysponentami więcej niż jednej części budżetowej mogą dokonywać przeniesień wydatków między częściami w ramach jednego działu i rozdziału budżetu państwa. O podjętych decyzjach ministrowie informują niezwłocznie Radę Ministrów. Rada Ministrów może uchylić decyzję ministra.>

<Art. 148a.

1. Minister Finansów na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dokonuje przeniesień między częściami i działami budżetu państwa wydatków przeznaczonych na realizację programów operacyjnych finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2.
2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego niezwłocznie informuje Radę Ministrów o przyczynach wystąpienia z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1. Rada Ministrów może uchylić decyzję Ministra Finansów o przeniesieniu, o którym mowa w ust. 1.>

Art. 150.

[1. Środki z budżetu państwa, przeznaczone na finansowanie inwestycji i programów wieloletnich, ujętych w wykazach, o których mowa w art. 99 ust. 2 pkt 5 i 6, nie mogą być, z zastrzeżeniem ust. 2, wykorzystane na inne cele.]

<1. Środki z budżetu państwa, przeznaczone na finansowanie inwestycji i programów wieloletnich, ujętych w wykazach, o których mowa w art. 99 ust. 2 pkt 4 i 5, nie mogą być, z zastrzeżeniem ust. 2, wykorzystane na inne cele.>

2. Rada Ministrów może wyrazić zgodę na zmianę wykorzystania środków budżetowych przeznaczonych uprzednio na finansowanie inwestycji i programów wieloletnich, po uzyskaniu pozytywnej opinii komisji sejmowej właściwej do spraw budżetu. Środki te nie mogą być wykorzystane na finansowanie wydatków bieżących oraz inwestycji, które nie były ujęte w planie.

3. Zgoda, o której mowa w ust. 2, nie stanowi podstawy do zmiany w trakcie roku budżetowego wartości kosztorysowej oraz innych wielkości charakteryzujących tę inwestycję.

Art. 151.

[1. Dokonywanie zmian w planie przychodów - z wyłączeniem dotacji z budżetu państwa - państwowego funduszu celowego jest niedozwolone.

2. Wydatki wyższe niż planowane mogą być dokonywane bez zmiany planu, jeżeli znajdują pokrycie w ponadplanowych przychodach i pozostałości środków z okresów poprzednich, po uzyskaniu, na wniosek ministra nadzorującego państwowy fundusz celowy lub dysponującego nim, pozytywnej opinii komisji sejmowej właściwej do spraw budżetu.]

<2. Wydatki wyższe niż planowane mogą być dokonywane bez zmiany planu, jeżeli znajdują pokrycie w ponadplanowych przychodach i pozostałości środków z okresów poprzednich, po uzyskaniu zgody ministra nadzorującego państwowy fundusz celowy lub dysponującego nim.>

3. Przeniesienia wydatków pomiędzy poszczególnymi pozycjami planu mogą być dokonywane, przez organy lub dysponenta funduszu, po uzyskaniu zgody ministra nadzorującego państwowy fundusz celowy wydanej po uzyskaniu opinii komisji sejmowej właściwej do spraw budżetu.>

3. Przeniesienia wydatków pomiędzy poszczególnymi pozycjami planu mogą być dokonywane, przez organy lub dysponenta funduszu, po uzyskaniu zgody ministra nadzorującego państwowy fundusz celowy wydanej po uzyskaniu zgody Ministra Finansów oraz uzyskaniu pozytywnej opinii komisji sejmowej właściwej do spraw budżetu.

Art. 153.

1. Minister Finansów sprawuje ogólną kontrolę:

- 1) realizacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów budżetu państwa;
- 2) wykorzystania środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej;
- 3) poziomu deficytu.

<1a. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego sprawuje nadzór i kontrolę nad realizacją programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2.>

2. Dysponenci części budżetowych sprawują nadzór i kontrolę:
  - 1) nad całością gospodarki finansowej podległych im jednostek organizacyjnych oraz przestrzegania przez te jednostki realizacji procedury kontroli oraz zasady wstępnej oceny celowości poniesionych wydatków;
  - 2) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa;
  - 3) realizacji zadań finansowanych z budżetu państwa;
  - 4) przestrzegania realizacji procedur kontroli finansowej w toku wykonywania budżetu.
3. Przedmiotem nadzoru i kontroli, o których mowa w ust. 2, jest w szczególności:
  - 1) prawidłowość i terminowość pobierania dochodów;
  - 2) zgodność wydatków z planowanym przeznaczeniem;
  - 3) prawidłowość wykorzystania środków finansowych, w tym zakres zrealizowanych zadań;
  - 4) wysokość i terminy przekazywania dotacji;
  - 5) prawidłowość wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa, pod względem zgodności z przeznaczeniem oraz wysokości wykorzystanej dotacji a stopniem realizacji zadań przewidzianych do sfinansowania dotacją z budżetu państwa.

Art. 154.

1. W przypadku stwierdzenia:
  - 1) niegospodarności w określonych jednostkach;
  - 2) opóźnień w realizacji zadań;
  - 3) nadmiaru posiadanych środków;
  - 4) naruszenia zasad gospodarki finansowej, o których mowa w art. 138- może być podjęta decyzja o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych.
2. Blokowanie planowanych wydatków budżetowych oznacza okresowy lub obowiązujący do końca roku zakaz dysponowania częścią lub całością planowanych wydatków.
3. Decyzje o blokowaniu planowanych wydatków, w przypadkach określonych w ust. 1, podejmują:
  - 1) Minister Finansów - w zakresie całego budżetu państwa, z wyłączeniem wydatków podmiotów, o których mowa w art. 121 ust. 2;
  - 2) dysponenci części budżetowych - w zakresie ich części budżetu państwa.
4. O decyzjach, o których mowa w ust. 3 pkt 2, dysponenci części budżetowych niezwłocznie informują Ministra Finansów.
5. W decyzjach, o których mowa w ust. 3, może być zawarty wykaz wydatków, które nie mogą być dokonywane.
6. Minister Finansów, po uzyskaniu pozytywnej opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu, może utworzyć nową rezerwę celową i przenieść do tej rezerwy kwoty wydatków zablokowane na podstawie ust. 1 pkt 2 i 3.
- [7. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1, dotyczących wydatkowania środków przeznaczonych na współfinansowanie programów i projektów, o których mowa w art. 118 ust. 1, Minister Finansów, na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, może utworzyć nową rezerwę celową i przenieść do niej*

zablokowane kwoty wydatków, po poinformowaniu sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu.]

<7. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1, dotyczących wydatkowania środków przeznaczonych na finansowanie programów i projektów, o których mowa w art. 206, Minister Finansów, na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, może utworzyć nową rezerwę celową i przenieść do niej zablokowane kwoty wydatków, po poinformowaniu sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu.>

8. Rezerwę, o której mowa w ust. 6, przeznacza się na sfinansowanie zobowiązań Skarbu Państwa lub na cele osobno wskazane w ustawie budżetowej.

[9. Rezerwę, o której mowa w ust. 7, przeznacza się na współfinansowanie tych programów lub projektów, o których mowa w art. 118 ust. 1, w których realizacji nie występują opóźnienia.]

<9. Rezerwę, o której mowa w ust. 7, przeznacza się na finansowanie tych programów lub projektów, o których mowa w art. 206, w których realizacji nie występują opóźnienia.>

10. Minister Finansów informuje niezwłocznie Radę Ministrów o przyczynach podjęcia decyzji, o których mowa w ust. 3 pkt 1. Rada Ministrów może uchylić decyzję Ministra Finansów.

Art. 157.

1. Niezrealizowane kwoty wydatków budżetu państwa wygasają, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, z upływem roku budżetowego.

2. Nie wygasają z upływem roku budżetowego wydatki budżetu państwa:

1) których planowanym źródłem finansowania są przychody z kredytów zagranicznych;
[2) przeznaczone na finansowanie zadań, programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3;]

<2) przeznaczone na finansowanie programów i projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2-4.>

[3) których źródłem finansowania są dochody własne państwowych jednostek budżetowych;

4) zgromadzone na rachunkach funduszy motywacyjnych.]

3. Nie później niż do dnia 15 grudnia roku budżetowego Rada Ministrów może ustalić, w drodze rozporządzenia, po uzyskaniu w tej sprawie opinii komisji sejmowej właściwej do spraw budżetu:

1) wykaz wydatków, do których nie stosuje się przepisu ust. 1;

2) plan finansowy wydatków, do których nie stosuje się przepisu ust. 1, w szczególności określonej w art. 100 ust. 2;

3) plan finansowy wydatków, o których mowa w ust. 2;

4) ostateczne terminy dokonania wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego.

4. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 3, Rada Ministrów uwzględni:

1) terminy zakończenia procedur wynikających z przepisów o zamówieniach publicznych;

- 2) w przypadku wydatków inwestycyjnych - zrealizowany, ale niezafakturowany zakres zadań rzeczowych danej inwestycji;
  - 3) stopień zaawansowania realizacji inwestycji i programów wieloletnich.
  5. W wykazie, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, nie mogą być ujęte wydatki, które w toku realizacji budżetu zostały zwiększone w trybie art. 148 ust. 2 oraz art. 150 ust. 2.
  6. Ostateczne terminy określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie ust. 3 pkt 4 nie mogą upłynąć później niż do dnia 30 czerwca roku następnego.
  7. Środki finansowe na wydatki:
    - 1) ujęte w wykazie, o którym mowa w ust. 3 pkt 1;
    - 2) o których mowa w ust. 2- są gromadzone na wyodrębnionym rachunku wydatków centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa.
  8. Minister Finansów, do dnia 31 grudnia roku budżetowego, przekazuje na rachunek, o którym mowa w ust. 7, środki finansowe w wysokości równej łącznej kwocie wydatków ujętych w planach, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3.
- <8a. Rada Ministrów w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, może wskazać środki finansowe, o których mowa w ust. 2 pkt 2, przeznaczone na:**
- 1) integrację społeczną,
  - 2) poprawę jakości kształcenia,
  - 3) rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw
- w ramach programów operacyjnych realizowanych z udziałem Europejskiego Funduszu Społecznego, do których nie stosuje się przepisów ust. 7 i 8, uwzględniając rodzaje beneficjentów, rodzaje projektów oraz procedury stosowane przy ich realizacji.
- 8b. Środki finansowe, o których mowa w ust. 8a, pozostają na rachunkach beneficjentów programów operacyjnych realizowanych z udziałem Europejskiego Funduszu Społecznego i mogą być wydatkowane w terminie określonym w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3.>**
- [9. Środki finansowe niewykorzystane w terminie określonym przez Radę Ministrów podlegają przekazaniu na dochody budżetu państwa na wyodrębniony rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa w terminie 7 dni od dnia określonego w rozporządzeniu wydanym na podstawie ust. 3.]*
- <9. Środki finansowe niewykorzystane w terminie określonym przez Radę Ministrów podlegają przekazaniu na dochody budżetu państwa na wyodrębniony rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa w terminie 21 dni od dnia określonego w rozporządzeniu wydanym na podstawie ust. 3.>**

Art. 158.

1. Wykonanie budżetu państwa podlega kontroli Sejmu.
2. Rada Ministrów przedstawia Sejmowi i Najwyższej Izbie Kontroli, w terminie do dnia 31 maja roku następującego po upływie roku budżetowego, roczne sprawozdanie z wykonania budżetu państwa wraz ze:
  - 1) sprawozdaniem o dochodach i wydatkach związanych z zadaniami z zakresu administracji rządowej, realizowanymi przez jednostki samorządu terytorialnego, i

innymi zadaniami zleconymi jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami;

- 2) zbiorczą informację o wykonaniu budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) ocenę realizacji założeń makroekonomicznych oraz przebiegu prywatyzacji majątku Skarbu Państwa.

3. Sprawozdanie z wykonania ustawy budżetowej powinno zawierać:

- 1) dochody, wydatki oraz nadwyżkę lub deficyt sektora finansów publicznych;
- 2) dochody i wydatki wynikające z zamknięć rachunków budżetu państwa, sporządzone według szczegółowości i układu ustawy budżetowej;
- 3) przychody i wydatki państwowych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych oraz państwowych funduszy celowych;
- 4) omówienie wykonania budżetu państwa, z uwzględnieniem różnic między budżetem uchwalonym a wykonanym;
- 5) informację o realizacji wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego;
- 6) omówienie wielkości środków własnych Unii Europejskiej oraz środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, z uwzględnieniem różnic między wielkościami uchwalonymi a wykonanymi;
- 7) informację o wykorzystaniu środków funduszy motywacyjnych z wyodrębnieniem poszczególnych funduszy;
- 8) zestawienie dochodów własnych państwowych jednostek budżetowych oraz wydatków nimi sfinansowanych[./<;>

<9) informacje o wykonaniu zadań, w ramach planowanych kwot wydatków, wraz z opisem celów tych zadań, mierników wykonania oraz przewidywanych wieloletnich kosztów finansowych związanych z ich realizacją, a także o wydatkach poniesionych na ich realizację.>

4. Zbiorcza informacja o wykonaniu budżetów jednostek samorządu terytorialnego powinna zawierać odrębnie dla każdego stopnia jednostki samorządu terytorialnego:

- 1) zestawienie dochodów według ważniejszych źródeł;
- 2) zestawienie wydatków według działań;
- 3) zestawienie wydatków według ważniejszych rodzajów wydatków;
- 4) zestawienie przychodów i wydatków zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz funduszy celowych;
- 5) omówienie wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

5. Do sprawozdania, o którym mowa w ust. 2, Rada Ministrów dołącza:

- 1) sprawozdanie dotyczące przestrzegania zasady stanowiącej, że:
  - a) łączna kwota państwowego długu publicznego,
  - b) łączna kwota długu Skarbu Państwa- nie może przekroczyć 60 % wartości rocznego produktu krajowego brutto w danym roku budżetowym;
- 2) informację dotyczącą długu, deficytu, poręczeń i gwarancji sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 15 ust. 1;

- 3) informacje dotyczące otrzymanych i wydatkowanych środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3.

Art. 165.

1. Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki.
2. Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest uchwalany w formie uchwały budżetowej na rok budżetowy.
3. Uchwała budżetowa stanowi podstawę gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym.
4. Uchwała budżetowa zawiera także plany przychodów i wydatków zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych i funduszy celowych oraz dochodów własnych jednostek budżetowych.

<Art. 165a.

1. **Dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego ujmuje się w podziale na dochody bieżące i dochody majątkowe.**
2. **Wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego ujmuje się w podziale na wydatki bieżące i wydatki majątkowe.**
3. **Do dochodów majątkowych zalicza się:**
  - 1) **dotacje i środki otrzymane na inwestycje;**
  - 2) **dochody ze sprzedaży majątku;**
  - 3) **dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.**
4. **Przez dochody bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi.**
5. **Do wydatków majątkowych zalicza się wydatki na:**
  - 1) **inwestycje i zakupy inwestycyjne;**
  - 2) **zakup i objęcie akcji;**
  - 3) **wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.**
6. **Przez wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi.>**

Art. 168.

1. Różnica między dochodami a wydatkami budżetu jednostki samorządu terytorialnego stanowi odpowiednio nadwyżkę budżetu jednostki samorządu terytorialnego lub deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego.
2. Deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być sfinansowany przychodami pochodzącymi z:
  - 1) sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego;
  - 2) kredytów;
  - 3) pożyczek;

- 4) prywatyzacji majątku jednostki samorządu terytorialnego;
- 5) nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych;
- [6) wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.]*
- <6) wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.>**

Art. 169.

1. Łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym:
  - 1) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2 i 3 wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 82 ust. 1,
  - 2) wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na cele określone w art. 82 ust. 1 pkt 2 i 3 wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 82 ust. 1,
  - 3) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń oraz gwarancji- nie może przekroczyć 15 % planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.
2. W przypadku gdy relacja, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 lit. a, przekroczy 55 %, to kwota, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 12 % planowanych dochodów jednostki samorządu terytorialnego, chyba że obciążenia te w całości wynikają z zobowiązań zaciągniętych przed datą ogłoszenia tej relacji.
- [3. Ograniczeń określonych w ust. 1 nie stosuje się do:*
  - 1) emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej,*
  - 2) poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności Unii Europejskiej.]*
- <3. Ograniczeń określonych w ust. 1 nie stosuje się do:**
  - 1) emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3;**
  - 2) poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego z wykorzystaniem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3.>**

Art. 170.

1. Łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60 % wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.
2. W trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 60 % planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.
- [3. Ograniczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciąganych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej.*
4. *Przepisu ust. 3 nie stosuje się po zakończeniu realizacji i ostatecznym rozliczeniu programu, projektu lub zadania współfinansowanego ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności Unii Europejskiej.*
5. *W przypadku, gdy określone w umowie środki z funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności Unii Europejskiej nie zostaną przekazane lub po ich przekazaniu orzeczone zostanie ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek i udzielać poręczeń do czasu spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz w art. 169 ust. 1 i 2.]*
- <3. Ograniczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciąganych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3.**
4. **Przepisu ust. 3 nie stosuje się po zakończeniu programu, projektu lub zadania realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3, oraz otrzymaniu refundacji dokonanych wydatków.**
5. **W przypadku gdy określone w umowie środki, o których mowa w art. 5 ust. 3, nie zostaną przekazane lub po ich przekazaniu orzeczone zostanie ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek i udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz w art. 169 ust. 1 i 2.>**

Art. 172.

1. Regionalna izba obrachunkowa przedstawia opinie w sprawach:
  - 1) możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez jednostkę samorządu terytorialnego;
  - [2) prawidłowości dołączonej do budżetu prognozy kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów lat następnych.]*
  - <2) prawidłowości dołączonej do projektu uchwały budżetowej prognozy kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto zobowiązania.>**

[2. *Opinie, o których mowa w ust. 1, powinny być opublikowane w terminie miesiąca od dnia przekazania uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego do regionalnej izby obrachunkowej, w trybie określonym dla opublikowania uchwały budżetowej.*]

<2. Opinie, o których mowa w ust. 1, są publikowane przez jednostkę samorządu terytorialnego w terminie miesiąca od dnia przekazania projektu uchwały budżetowej do regionalnej izby obrachunkowej, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.).>

3. W przypadku negatywnej opinii regionalnej izby obrachunkowej, w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jednostka samorządu terytorialnego dokonuje takiej zmiany uchwały budżetowej, aby zostały zachowane relacje określone w art. 169 i 170.

Art. 181.

1. Projekt uchwały budżetowej wraz z objaśnieniami oraz prognozą i informację, o których mowa w art. 180, zarząd jednostki samorządu terytorialnego przedstawia:

- 1) regionalnej izbie obrachunkowej - celem zaopiniowania,
- 2) organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego

- do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy.

[2. *Opinię regionalnej izby obrachunkowej o projekcie uchwały budżetowej zarząd jednostki samorządu terytorialnego jest obowiązany przedstawić, przed uchwaleniem budżetu, organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego.*]

<2. Opinię regionalnej izby obrachunkowej o projekcie uchwały budżetowej oraz o prognozie, o której mowa w art. 180, zarząd jednostki samorządu terytorialnego jest obowiązany przedstawić, przed uchwaleniem budżetu, organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego.>

3. W przypadku gdy dochody i wydatki państwa określa ustawa o prowizorium budżetowym, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, na wniosek zarządu, może podjąć uchwałę o prowizorium budżetowym jednostki samorządu terytorialnego na okres objęty ustawą o prowizorium budżetowym.

Art. 184.

1. Uchwała budżetowa jednostki samorządu terytorialnego określa:

[1] *prognozowane dochody jednostki samorządu terytorialnego według źródeł i działów klasyfikacji;*]

<1) prognozowane dochody jednostki samorządu terytorialnego według źródeł i działów klasyfikacji w podziale na dochody: bieżące i majątkowe;>

2) wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego w podziale na działy i rozdziały klasyfikacji wydatków, z wyodrębnieniem:

- a) wydatków bieżących, w tym w szczególności:
  - wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń,
  - dotacji,
  - wydatków na obsługę długu jednostki samorządu terytorialnego,

- wydatków przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartą umową, z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego,
  - b) wydatków majątkowych;
  - 3) źródła pokrycia deficytu lub przeznaczenie nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
  - 4) przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
  - 5) wydatki związane z wieloletnimi programami inwestycyjnymi, z wyodrębnieniem wydatków na finansowanie poszczególnych programów;
  - [6) wydatki na programy i projekty realizowane ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2 i 4, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego;]
  - <6) wydatki na programy i projekty realizowane ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego;>**
  - 7) plany przychodów i wydatków zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych i dochodów własnych jednostek budżetowych;
  - 8) plany przychodów i wydatków funduszy celowych;
  - 9) limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 82 ust. 1,
  - 10) upoważnienia dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań:
    - a) na finansowanie wydatków, o których mowa w art. 166 ust. 1;
    - b) z tytułu umów, których realizacja w roku następnym jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i termin zapłaty upływa w roku następnym;
  - 11) zakres i kwoty dotacji przedmiotowych;
  - 12) zakres i kwoty dotacji celowych na finansowanie kosztów realizacji inwestycji, o których mowa w art. 24 ust. 5;
  - 13) dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami;
  - 14) dotacje inne niż określone w pkt 11 i 12, przekazywane na podstawie odrębnych przepisów, związane z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego;
  - 15) dochody i wydatki związane z realizacją zadań wspólnych realizowanych w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego.
2. Uchwała budżetowa jednostki samorządu terytorialnego może zawierać:
- 1) upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych na pokrycie występującego w ciągu roku budżetowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
  - 2) upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do dokonywania zmian w budżecie, w zakresie określonym w art. 188 ust. 2;
  - 3) inne postanowienia dotyczące wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

3. W uchwale budżetowej gminy i województwa określa się także dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatki na realizację zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
4. Uchwała budżetowa gminy może również określać:
  - 1) wydatki jednostek pomocniczych gminy;
  - 2) uprawnienia jednostki pomocniczej do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy.

Art. 186.

1. W terminie 21 dni od dnia uchwalenia uchwały budżetowej zarząd jednostki samorządu terytorialnego:
  - 1) opracowuje układ wykonawczy budżetu jednostki samorządu terytorialnego w szczególności określonej w art. 128 ust. 2;
  - 2) przekazuje podległym jednostkom informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tych jednostek oraz wysokości dotacji i wpłat do budżetu;
  - 3) opracowuje plan finansowy zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, przyjmując jako podstawę dla tego planu kwotę dotacji przyznanych na ten cel w danym roku budżetowym oraz wielkość dochodów związanych z realizacją tych zadań, które podlegają przekazaniu do budżetu państwa.
2. Jednostki organizacyjne jednostki samorządu terytorialnego dostosowują projekty planów do uchwały budżetowej.
3. W planie finansowym urzędu jednostki samorządu terytorialnego ujmuje się wszystkie wydatki budżetowe nieujęte w planach finansowych innych jednostek budżetowych, w tym wydatki związane z funkcjonowaniem organu stanowiącego i zarządu jednostki samorządu terytorialnego.
4. W planie, o którym mowa w ust. 3, ujmuje się także:
  - 1) dotacje dla zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych;
  - 2) pozostałe dotacje i środki przekazywane na rzecz budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego i związków komunalnych;
  - 3) wpłaty na rzecz związków jednostek samorządu terytorialnego;
  - 4) wpłaty do budżetu państwa z przeznaczeniem na zwiększenie części subwencji ogólnej, określone w odrębnych przepisach;
  - 5) płatności oraz składki wpłacane na rzecz instytucji krajowych i zagranicznych.
5. Zarząd jednostki samorządu terytorialnego może opracować harmonogram realizacji budżetu jednostki samorządu terytorialnego i poinformować o nim podległe i nadzorowane jednostki. Opracowanie harmonogramu w jednostce, o której mowa w art. 49 ust. 2, jest obowiązkowe.
6. Harmonogram, o którym mowa w ust. 5, obejmuje:
  - 1) prognozowane dochody budżetu jednostek samorządu terytorialnego w podziale na poszczególne miesiące roku;
  - 2) wielkość wydatków, planowanych do sfinansowania w poszczególnych miesiącach roku.

7. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób, tryb i terminy opracowania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych odrębnymi ustawami jednostkom samorządu terytorialnego;
- 2) tryb przekazywania do jednostek samorządu terytorialnego dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz zadań zleconych odrębnymi ustawami;
- 3) tryb i terminy przekazywania przez jednostki samorządu terytorialnego pobranych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych odrębnymi ustawami.

8. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 7, Minister Finansów uwzględni:

- 1) terminy przekazywania jednostkom samorządu terytorialnego przez dysponentów części budżetowych informacji o kwocie dotacji celowych;
- 2) szczegółowość, z jaką jest opracowywany plan finansowy;
- [3) terminy realizacji zadań wynikających z odrębnych przepisów;*
- [4) terminy poboru dochodów budżetu państwa.]*
- <4) terminy odprowadzania dochodów budżetu państwa, pobranych przez jednostki samorządu terytorialnego.>**

Art. 188.

1. W toku wykonywania budżetu zarząd jednostki samorządu terytorialnego może dokonywać zmian w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, polegających na:

- 1) zmianach planu dochodów i wydatków związanych ze zmianą kwot lub uzyskaniem dotacji celowych przekazywanych z budżetu państwa oraz z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego;
- 2) przenoszeniu wydatków z rezerw budżetowych, zgodnie z planowanym przeznaczeniem wydatków;
- 3) zmianach w planie dochodów jednostki samorządu terytorialnego, wynikających ze zmian kwot subwencji w wyniku podziału rezerw.

<1a. Zarząd województwa może dokonywać zmian w planie dochodów i wydatków budżetu samorządu województwa w zakresie środków przeznaczonych na realizację regionalnych programów operacyjnych, dla których samorząd województwa jest instytucją zarządzającą.

1b. Zmiany, o których mowa w ust. 1a, mogą być dokonywane w związku z wnioskiem beneficjenta pomocy udzielanej ze środków przewidzianych na realizację regionalnych programów operacyjnych, wyłącznie w ramach przyznanych środków.>

2. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić zarząd jednostki samorządu terytorialnego do:

- 1) dokonywania innych zmian w planie wydatków, z wyłączeniem przeniesień wydatków między działami;

- 2) przekazania niektórych uprawnień do dokonywania przeniesień planowanych wydatków innym jednostkom organizacyjnym jednostki samorządu terytorialnego[.]<;>
- <3) przekazania uprawnień innym jednostkom organizacyjnym jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku następnym jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i termin zapłaty upływa w roku następnym.>**
3. Zarząd jednostki samorządu terytorialnego może, po uzyskaniu pozytywnej opinii komisji właściwej do spraw budżetu, dokonać zmiany przeznaczenia rezerwy celowej.
4. Kierownicy jednostek organizacyjnych dokonujący przeniesień planowanych wydatków na podstawie uprawnień, o których mowa w ust. 2 pkt 2, wprowadzając zmiany w planach finansowych informują o dokonanych przeniesieniach zarząd jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 189.

1. W toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązują odpowiednio zasady gospodarki finansowej określone w art. 138 i 139.
2. Pobrane przez jednostkę samorządu terytorialnego dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, zarząd jednostki samorządu terytorialnego odprowadza na rachunek dochodów budżetu państwa w trybie i terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów wydanym na podstawie art. 186 ust. 7, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.
3. Od dochodów nieodprowadzonych w terminach, określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 186 ust. 7, naliczane są odsetki w wysokości jak dla zaległości podatkowych.

<Art. 189a.

Przepis art. 130 stosuje się odpowiednio w odniesieniu do dotacji udzielonych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.>

Art. 191.

[1. Niezrealizowane kwoty wydatków zamieszczonych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, z wyjątkiem wydatków, których źródłem finansowania są dochody własne jednostki budżetowej, wygasają z upływem roku budżetowego, z zastrzeżeniem ust. 2.]

<1. Niezrealizowane kwoty wydatków zamieszczonych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, wygasają z upływem roku budżetowego, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2.>

<1a. Nie wygasają z upływem roku budżetowego wydatki budżetowe jednostki samorządu terytorialnego przeznaczone na programy i projekty realizowane przy udziale środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2-4.>

2. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może ustalić wykaz wydatków, do których nie stosuje się przepisu ust. 1, oraz określić ostateczny termin dokonania każdego wydatku ujętego w tym wykazie w następnym roku budżetowym.

3. Łącznie z wykazem wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego, organ stanowiący ustala plan finansowy tych wydatków w podziale na działy i rozdziały klasyfikacji wydatków z wyodrębnieniem wydatków majątkowych.
4. Środki finansowe na wydatki ujęte w wykazie, o którym mowa w ust. 3, są gromadzone na wyodrębnionym subkoncie podstawowego rachunku bankowego jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 195.

[1. Bankową obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykonuje bank wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych, z zastrzeżeniem art. 210 ust. 1.]

<1. Bankową obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykonuje bank wybrany na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych.>

2. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić zarząd danej jednostki do lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach w innych bankach.
3. Zarząd jednostki samorządu terytorialnego może w granicach upoważnień zawartych w uchwale budżetowej zaciągać kredyty w wybranych przez siebie bankach, w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych.
4. W celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 196.

[1. Jednostka samorządu terytorialnego składa sprawozdanie o stanie środków finansowych na rachunkach bankowych jednostki i jej jednostek organizacyjnych.]

<1. Jednostka samorządu terytorialnego składa sprawozdanie o stanie środków finansowych na rachunkach bankowych jednostki.>

2. Terminy i sposób sporządzania sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, określają przepisy o sprawozdawczości budżetowej.

Art. 198.

[1. Zarząd jednostki samorządu terytorialnego przedstawia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego i regionalnej izbie obrachunkowej informację o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze oraz informacje, o których mowa w art. 197 pkt 1, w terminie do dnia 31 sierpnia, w szczególności nie mniejszej niż w uchwale budżetowej.]

<1. Zarząd jednostki samorządu terytorialnego przedstawia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego i regionalnej izbie obrachunkowej informację o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze, w szczególności nie mniejszej niż w uchwale budżetowej oraz informację, o której mowa w art. 197 pkt 1, w terminie do dnia 31 sierpnia.>

2. Zakres i formę informacji o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze oraz informacji, o której mowa w art. 197 pkt 1, określa organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

[DZIAŁ V

Środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej

Rozdział 1

Zasady i tryb gospodarowania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej

Art. 200.

1. Środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 są:

1) przeznaczane wyłącznie na cele określone w umowie międzynarodowej, przepisach odrębnych lub deklaracji dawcy;

2) wydatkowane zgodnie z procedurami zawartymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystywaniu.

2. Środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 3, przeznaczone są wyłącznie na cele określone w przepisach Unii Europejskiej dotyczących realizacji Wspólnej Polityki Rolnej i wydatkowane przez agencje płatnicze, o których mowa w odrębnych przepisach, zgodnie z ustalonymi w tych przepisach procedurami.

Art. 201.

1. Środki, o których mowa w art. 5 ust. 3, są gromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych, prowadzonych w euro, i mogą być wydatkowane do wysokości kwot zgromadzonych na tych rachunkach.

2. Obsługę bankową rachunków, o których mowa w ust. 1, prowadzi Narodowy Bank Polski lub Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie umów rachunku bankowego.

3. W ramach obsługi, o której mowa w ust. 2, Narodowy Bank Polski i Bank Gospodarstwa Krajowego są obowiązane do dokonywania wypłat w złotych lub w euro na podstawie dyspozycji właściciela rachunku lub jego pełnomocników.

Art. 202.

Przy wydatkowaniu środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 i w ust. 3 pkt 1, 2 i 4, a także środków przeznaczonych na współfinansowanie programów i projektów realizowanych z tych środków stosuje się odpowiednio zasady rozliczania określone dla dotacji z budżetu państwa.

Art. 203.

1. Szczegółowe warunki wykorzystania i rozliczania przyznanych środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2 i 4, określa umowa zawarta z beneficjentem pomocy udzielanej z tych środków. Do rozliczenia środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 3, stosuje się odrębne przepisy.

2. Minister Finansów sprawuje nadzór finansowy w zakresie środków, o których mowa w art. 5 ust. 3, w szczególności nad podmiotami:

1) nadzorującymi programy lub projekty realizowane z tych środków;

2) dysponującymi tymi środkami.

3. Sposób zarządzania środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2 i 4 służącymi do realizacji określonych programów lub projektów określają porozumienia między Ministrem Finansów a podmiotami określonymi w ust. 2.

Art. 204.

1. Nadzorujący programy lub projekty realizowane ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2 i 4, sprawują kontrolę nad wykorzystaniem tych środków i dokonują oceny ich wykorzystania.
2. Przedmiotem oceny, o której mowa w ust. 1, jest w szczególności:
  - 1) zakres zrealizowanych zadań;
  - 2) terminowość wykorzystania środków;
  - 3) prawidłowość wykorzystania środków pod względem zgodności z planowanym przeznaczeniem oraz procedurami.
3. Wyniki kontroli i oceny, o których mowa w ust. 1, przekazuje się Ministrowi Finansów i dawcy środków.

Art. 205.

1. W przypadku wykorzystania środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2 i 4:
  - 1) niezgodnie z przeznaczeniem;
  - 2) bez zachowania procedur, o których mowa w art. 200 ust. 1 pkt 2;
  - 3) pobrania ich w sposób nienależny albo w nadmiernej wysokości- podlegają one zwrotowi przez beneficjenta pomocy udzielonej z tych środków wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych na rachunek, na którym są gromadzone lub z którego zostały wypłacone.
2. Wykorzystanie środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2 i 4, w sposób określony w ust. 1 wyklucza prawo otrzymania tych środków przez kolejne 3 lata, licząc od dnia stwierdzenia nieprawidłowego wykorzystania tych środków, chyba że obowiązek ich przyznania danemu podmiotowi lub grupie podmiotów wynika z umowy zawartej z dawcą środków, wskazującej bezpośrednio ten podmiot.
3. Do zwrotu środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 3 stosuje się odrębne przepisy.

Art. 206.

1. Minister Finansów może określić, w drodze rozporządzenia, sposób, warunki i tryb dysponowania środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, w szczególności:
  - 1) tryb ustalania podmiotów dysponujących tymi środkami;
  - 2) tryb uruchamiania tych środków i rodzaje rachunków bankowych;
  - 3) tryb i terminy sporządzania planów finansowych dokonywania wydatków;
  - 4) sposób oceny przebiegu programów i projektów realizowanych z tych środków oraz zakres i tryb sporządzania sprawozdań z wykorzystywania tych środków;
  - 5) tryb i terminy zamykania oraz rozliczania programów i projektów realizowanych z tych środków- uwzględniając postanowienia umów międzynarodowych.
2. Minister Finansów może określić, w drodze rozporządzenia, sposób, warunki i tryb dysponowania środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, w szczególności:
  - 1) tryb uruchamiania tych środków i rodzaje rachunków bankowych;
  - 2) tryb i terminy sporządzania planów finansowych dokonywania wydatków- uwzględniając procedury określające wykorzystanie tych środków, obowiązujące w Unii Europejskiej.

Art. 207.

Minister Finansów w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi oraz ministrem właściwym do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania i rozliczania pożyczek na prefinansowanie zadań Wspólnej Polityki Rolnej, przekazywania na rachunek bieżący agencji płatniczych, o których mowa w odrębnych przepisach, zwanych dalej "agencjami płatniczymi", środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej i środków krajowych przeznaczonych na realizację zadań Wspólnej Polityki Rolnej oraz sposób rozliczania tych środków, mając na względzie zachowanie przez agencje płatnicze terminów i warunków dokonywanych płatności, a także konieczność kontroli środków będących w dyspozycji agencji płatniczych.

Art. 208.

1. *Należności i wierzytelności przypadające agencjom płatniczym, pochodzące z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji, Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych w ramach tych funduszy, mogą być, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, umarżane w całości lub w części, a ich spłata odraczana lub rozkładana na raty.*
2. *Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb umarżania w całości lub w części, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności, o których mowa w ust. 1, a także wskaże organy do tego uprawnione, z uwzględnieniem:*
  - 1) *przesłanek uzasadniających umorzenie w całości lub w części, odroczenie lub rozłożenie na raty spłaty tych należności;*
  - 2) *rodzaju i zakresu udzielonych ulg w spłaceniu należności;*
  - 3) *wskazania organów właściwych do umarżania należności w całości lub w części, odraczania lub rozkładania ich spłaty na raty w zależności od wysokości kwot udzielonej ulgi.*

Rozdział 2

Prefinansowanie programów i projektów współfinansowanych środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej.

Art. 209.

1. *Jednostki sektora finansów publicznych realizujące programy i projekty finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, mogą otrzymać z budżetu państwa środki na prefinansowanie tych programów i projektów.*
2. *Agencje płatnicze realizujące zadania Wspólnej Polityki Rolnej mogą otrzymać z budżetu państwa środki na prefinansowanie tych zadań.*
3. *Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, warunki, jakie powinna spełniać jednostka sektora finansów publicznych, aby otrzymać środki, o których mowa w ust. 1, uwzględniając zróżnicowanie form organizacyjno-prawnych i sytuację finansową tych jednostek, możliwości budżetu państwa a ponadto, w odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego, kwotę dochodów na jednego mieszkańca i stan ich wyposażenia w obiekty infrastrukturalne.*

4. Środki na prefinansowanie udostępniane są w formie oprocentowanych pożyczek, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Pożyczki, o których mowa w ust. 4, udzielane:
  - 1) państwowym jednostkom budżetowym,
  - 2) samorządom województw na zadania z zakresu zwalczania bezrobocia, realizowane przez wojewódzkie urzędy pracy,
  - 3) agencjom płatniczym na zadania realizowane w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej, finansowane ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 3- są nieoprocentowane.

Art. 210.

1. Jednostka sektora finansów publicznych, która otrzyma z budżetu państwa środki na prefinansowanie, jest obowiązana do otwarcia w Narodowym Banku Polskim lub w Banku Gospodarstwa Krajowego rachunku bankowego do obsługi finansowej realizowanego projektu, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jednostka samorządu terytorialnego, która otrzyma z budżetu państwa środki na prefinansowanie, może otworzyć odrębny rachunek bankowy do obsługi finansowej realizowanego projektu w banku prowadzącym obsługę budżetu tej jednostki.

Art. 211.

1. Zwrot pożyczki udzielonej na prefinansowanie następuje po otrzymaniu środków z budżetu Unii Europejskiej.
2. W przypadku niewpłynięcia środków z budżetu Unii Europejskiej, z przyczyn zależnych od jednostki sektora finansów publicznych, zwrot pożyczki następuje ze środków własnych jednostki sektora finansów publicznych.
3. Minister Finansów w porozumieniu z ministrem odpowiedzialnym za zarządzanie programem lub projektem finansowanym z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, zwanym dalej "właściwym ministrem", określi, w drodze rozporządzenia, tryb i terminy przekazywania środków z budżetu państwa na prefinansowanie oraz tryb i terminy zwrotu pożyczek do budżetu państwa, a w szczególności:
  - 1) dokumenty niezbędne do przekazania pożyczki;
  - 2) sposób ustalania transz pożyczki i warunki przekazywania środków;
  - 3) tryb i termin rozliczenia pożyczki;
  - 4) sposób zwrotu pożyczki;
  - 5) tryb i termin zwrotu pożyczki, w przypadku o którym mowa w ust. 2;
  - 6) wysokość prowizji bankowych;
  - 7) wysokość oprocentowania, nie wyższą niż rentowność 52-tygodniowych bonów skarbowych- uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego wydatkowania środków z budżetu państwa.

Art. 212.

1. Przepisów art. 211 nie stosuje się do agencji płatniczej.
2. Rozliczenie pożyczki udzielonej agencji płatniczej następuje po wpłynięciu środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 3, na rachunek bankowy do obsługi tych środków.

Art. 213.

1. *Umowę pożyczki z jednostką sektora finansów publicznych zawiera właściwy minister, z zastrzeżeniem ust. 5.*
2. *Właściwy minister może zlecić Bankowi Gospodarstwa Krajowego zawieranie umów, o których mowa w ust. 1.*
3. *Minister Finansów może, na wniosek właściwego ministra, otworzyć w Banku Gospodarstwa Krajowego rachunek bankowy do obsługi pożyczek, o których mowa w ust. 2.*
4. *Rachunek bankowy, o którym mowa w ust. 3 jest oprocentowany. Oprocentowanie rachunku ustalone zostanie w umowie rachunku bankowego.*
5. *Umowę pożyczki z państwową jednostką budżetową, państwową osobą prawną działającą w formie agencji lub agencją płatniczą zawiera Minister Finansów.*

Art. 214.

1. *Pożyczka wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem podlega zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami ustalonymi jak dla zaległości podatkowych w terminie 7 dni od dnia stwierdzenia nieprawidłowego wykorzystania pożyczki.*
2. *Zwrotowi podlega ta część pożyczki udzielonej na prefinansowanie, która została nieprawidłowo wykorzystana.*
3. *W przypadku niedokonania zwrotu w terminie, o którym mowa w ust. 1, Minister Finansów może:*
  - 1) *potrącić pożyczkę wraz z odsetkami z należnej jednostce samorządu terytorialnego subwencji lub udziałów w podatkach;*
  - 2) *dokonać blokady wydatków, w trybie art. 154, przewidzianych na dotacje lub inne dofinansowanie wydatków jednostki sektora finansów publicznych, jeżeli jednostka takie finansowanie z budżetu państwa otrzymuje.*
4. *Wykorzystanie pożyczki niezgodnie z przeznaczeniem wyklucza prawo do otrzymania środków na współfinansowanie programów i projektów oraz prefinansowanie przez okres 3 lat, licząc od dnia stwierdzenia nieprawidłowego wykorzystania pożyczki.*
5. *Przepisy ust. 1-4 nie dotyczą agencji płatniczych.]*

<Dział V.

Środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej i inne środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi.

Art. 200.

1. **Środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2-4, są gromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych, prowadzonych w euro.**
2. **Obsługę bankową rachunków, o których mowa w ust. 1, prowadzi Narodowy Bank Polski lub Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie umów rachunku bankowego.**
3. **W ramach obsługi, o której mowa w ust. 2, Narodowy Bank Polski i Bank Gospodarstwa Krajowego dokonują wypłat w złotych lub w euro na podstawie dyspozycji Ministra Finansów lub jego pełnomocników.**

4. Środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2-4, stanowią dochody budżetu państwa po ich przekazaniu w złotych na rachunek dochodów budżetu państwa, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Nie stanowią dochodów budżetu państwa środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2 i 4, jeżeli dotyczą programów realizowanych w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna, o których mowa w rozdziale III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1080/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1783/1999 (Dz.Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 1) oraz programów, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1638/2006 z dnia 24 października 2006 r. określającym przepisy ogólne w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (Dz.Urz. UE L 310 z 9.11.2006, str. 1).

Art. 201.

1. Środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 3a i 4, stanowią dochody jednostek samorządu terytorialnego, przychody innych jednostek sektora finansów publicznych lub jednostek spoza tego sektora, jeżeli jednostki te otrzymały te środki bezpośrednio od dawcy środków, chyba że możliwość otrzymania tych środków wynika z umowy międzynarodowej lub porozumienia pomiędzy organem administracji rządowej a dawcą środków.
2. Środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3, są:
  - 1) przeznaczone wyłącznie na cele określone w umowie międzynarodowej, przepisach odrębnych lub deklaracji dawcy;
  - 2) wydatkowane zgodnie z procedurami zawartymi w umowie, o której mowa w pkt 1, lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystywaniu.
3. Środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3, są gromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych i mogą być wydatkowane do wysokości kwot zgromadzonych na tych rachunkach.
4. Przy wydatkowaniu środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3, a także środków przeznaczonych na finansowanie programów i projektów realizowanych z tych środków, stosuje się odpowiednio zasady rozliczania określone dla dotacji z budżetu państwa.

Art. 202.

1. Środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2-4, są przeznaczone na cele określone w umowie międzynarodowej, przepisach odrębnych lub deklaracji dawcy.
2. Środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2-4, mogą być wykorzystane na:
  - 1) finansowanie wydatków państwowych jednostek budżetowych związanych z realizacją programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2;
  - 2) dotacje rozwojowe dla jednostek sektora finansów publicznych oraz innych podmiotów, będących beneficjentami tych środków;
  - 3) finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej zgodnie z odrębnymi przepisami.
3. Dotacje rozwojowe mogą być przekazywane z budżetu państwa w formie zaliczki lub zwrotu wydatków poniesionych na realizację programu operacyjnego

finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, lub projektu w ramach takiego programu.

Art. 203.

1. Samorząd województwa, będący instytucją zarządzającą w rozumieniu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, otrzymuje z budżetu państwa, w formie zaliczki, dotację rozwojową na realizację regionalnego programu operacyjnego.
2. Dotacja rozwojowa, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż limit wydatków, o którym mowa w art. 99 ust. 2 pkt 6.
3. Dotacja rozwojowa, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód samorządu województwa.

Art. 204.

1. Samorząd województwa, będący instytucją zarządzającą, udziela dotacji beneficjentom regionalnych programów operacyjnych.
2. Dotacje, o których mowa w ust. 1, udzielone jednostce samorządu terytorialnego, stanowią dochód tej jednostki.

Art. 205.

Przepisy art. 203 i 204 stosuje się odpowiednio do programów operacyjnych, dla których samorząd województwa jest instytucją pośredniczącą.

Art. 206.

1. Programy operacyjne ujmowane są w załączniku do ustawy budżetowej.
2. Dla każdego programu operacyjnego w załączniku, o którym mowa w ust. 1, określa się:
  - 1) instytucję zarządzającą;
  - 2) środki na realizację programu, w tym:
    - a) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej,
    - b) środki pochodzące z budżetu państwa,
    - c) środki pochodzące z budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
    - d) inne publiczne środki krajowe,
    - e) inne środki;
  - 3) planowane w roku budżetowym i kolejnych dwóch latach dochody budżetu państwa z tytułu wpływu środków z budżetu Unii Europejskiej;
  - 4) planowane w roku budżetowym i kolejnych dwóch latach wydatki na realizację programu, w szczególności określonej w pkt 2;
  - 5) plan wydatków budżetu państwa w roku budżetowym na finansowanie programów, w szczególności klasyfikacji budżetowej: część, dział, rozdział.
3. Środki, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. c, są określane w uchwałach organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego.
4. W terminie do dnia 15 sierpnia gminy i powiaty realizujące programy operacyjne przedkładają zarządowi województwa informację o środkach, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. c, planowanych na realizację programów operacyjnych wynikających z uchwał.
5. W terminie do dnia 31 sierpnia zarząd województwa przedkłada ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego zbiorczą informację o środkach, o

których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. c, planowanych na realizację programów operacyjnych w województwie.

Art. 207.

1. Jednostki realizujące program mogą zaciągać zobowiązania, rozumiane jako suma limitów wydatków wynikających z umów z beneficjentami programów operacyjnych, do wysokości łącznej kwoty wydatków określonych dla całego programu, z uwzględnieniem wieloletnich limitów i wydatków, o których mowa w art. 99 ust. 2 pkt 6 i 8.
2. Na wniosek instytucji zarządzającej minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w porozumieniu z Ministrem Finansów może wyrazić zgodę na zaciągnięcie zobowiązań przekraczających łączną kwotę wydatków programu operacyjnego, o której mowa w art. 206 ust. 2 pkt 2, nie więcej jednak niż o 10% łącznej kwoty wydatków. O wyrażonej zgodzie minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego informuje Radę Ministrów.

Art. 208.

1. Wydatki związane z realizacją programów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 2, 3a i 4, są dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.
2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób dokonywania wydatków związanych z realizacją programów operacyjnych, w tym sposób i tryb udzielania zaliczek beneficjentom lub wykonawcom, mając na względzie:
  - 1) rodzaje realizowanych projektów;
  - 2) koszt projektu;
  - 3) konieczność zagwarantowania prawidłowości dokonywania wydatków.
3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może określić, w drodze rozporządzenia, sposób dokonywania wydatków na realizację programów i projektów w ramach Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006, uwzględniając rodzaj realizowanych projektów.

Art. 209.

1. Szczegółowe warunki przekazywania i wykorzystania dotacji rozwojowej, o której mowa w art. 202, określa umowa zawarta przez dysponenta środków z beneficjentem dotacji.
2. Umowa, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać:
  - 1) opis przedsięwzięcia, w tym cel, na jaki przyznano środki, i termin jego realizacji;
  - 2) kwartalny harmonogram dokonywania wydatków w ramach programu lub projektu;
  - 3) wysokość środków przyznanych beneficjentowi i tryb przekazywania tych środków;
  - 4) zobowiązanie do poddania się kontroli przez beneficjenta i tryb kontroli realizacji przedsięwzięcia;
  - 5) termin i sposób rozliczenia przyznanych środków;

- 6) formy zabezpieczeń należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań wynikających z umowy;
  - 7) warunki rozwiązania umowy ze względu na nieprawidłowości występujące w trakcie realizacji programu lub projektu;
  - 8) warunki i terminy zwrotu środków nieprawidłowo wykorzystanych lub pobranych w nadmiernej wysokości lub w sposób nienależny;
  - 9) inne postanowienia wynikające z przepisów wspólnotowych lub krajowych.
3. W przypadku gdy beneficjentem jest państwowa jednostka budżetowa, warunki, o których mowa w ust. 1, określone zostają w porozumieniu zawartym z instytucją pośredniczącą lub wdrażającą. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, z wyjątkiem pkt 2, 4 i 6.

Art. 210.

1. Dotacje przekazane na finansowanie projektów realizowanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, 3a i 4, podlegają rozliczeniu, nie później niż w terminie 30 dni od zakończenia realizacji projektu.
2. Dotacje przekazane na finansowanie programów operacyjnych podlegają rozliczeniu w terminie określonym w umowie z dysponentem tych środków, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia zakończenia programu.

Art. 211.

1. W przypadku gdy środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, 3a i 4, a także środki przeznaczone na finansowanie programów i projektów realizowanych z tych środków lub dotacji, o których mowa w art. 202, są :
  - 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
  - 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 208,
  - 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości– podlegają zwrotowi przez beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek wskazany przez organ lub jednostkę przekazującą te środki, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 4. Przepisy art. 145 ust. 2-5 stosuje się odpowiednio.
2. Wykorzystanie środków, o których mowa w ust. 1, w sposób określony w ust. 1 pkt 1 powodujący niezrealizowanie pełnego zakresu rzeczowego projektu, określonego w umowie o której mowa w art. 209 ust. 1, wyklucza prawo otrzymania środków, o których mowa w ust. 1, na realizację projektu w ramach programów finansowanych z udziałem tych środków. Okres wykluczenia rozpoczyna się od dnia, kiedy decyzja, o której mowa w ust. 4, stała się ostateczna, zaś kończy się z upływem 3 lat od dnia dokonania zwrotu tych środków.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w odniesieniu do państwowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego.
4. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1, instytucja zarządzająca wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki.
5. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1 i 4 stosuje się odpowiednio przepisy działu III Ordynacji podatkowej, z wyjątkiem art. 57 tej ustawy.

6. Uprawnienia organu podatkowego określonego w dziale III Ordynacji podatkowej przysługują:

- 1) instytucji zarządzającej - jako organowi pierwszej instancji;
- 2) ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego - jako organowi odwoławczemu.

7. Do egzekucji należności, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 212.

Środki budżetu państwa przeznaczone na realizację Wspólnej Polityki Rolnej są wydatkowane przez agencje płatnicze, o których mowa w odrębnych przepisach, zgodnie z ustalonymi procedurami.

Art. 213.

Minister Finansów sprawuje nadzór finansowy nad agencjami płatniczymi, o których mowa w art. 212.

Art. 214.

1. Należności i wierzytelności przypadające agencjom płatniczym w ramach Wspólnej Polityki Rolnej mogą być, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, umarzone w całości lub w części, a ich spłata odraczana lub rozkładana na raty.
2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb umarzania w całości lub w części, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności, o których mowa w ust. 1, a także wskaże organy do tego uprawnione, z uwzględnieniem:
  - 1) przesłanek uzasadniających umorzenie w całości lub w części, odroczenie lub rozłożenie na raty spłaty tych należności;
  - 2) rodzaju i zakresu udzielonych ulg w spłaceniu należności;
  - 3) właściwości organów uprawnionych do umarzania należności w całości lub w części, odraczania lub rozkładania ich spłaty na raty w zależności od wysokości kwoty udzielonej ulgi.>

USTAWA z dnia 19 października 1991 r. O GOSPODAROWANIU NIERUCHOMOŚCIAMI ROLNYMI SKARBU PAŃSTWA (Dz. U. z 2004 r. Nr 208, poz. 2128, Nr 281, poz. 2772, z 2005 r. Nr 132, poz. 1110, Nr 163, poz. 1362, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1420 i Nr 175, poz. 1459 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 141, poz. 997 i Nr 170, poz.1217)

Art. 10.

1. Rada Nadzorcza składa się z przewodniczącego i jedenastu członków, w tym:
  - 1) trzech przedstawicieli ministra właściwego do spraw rozwoju wsi;
  - 2) trzech przedstawicieli ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa;

- 3) po jednym przedstawicielu ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw gospodarki;
  - 3a) jednego przedstawiciela Krajowej Rady Izb Rolniczych;
  - 4) trzech przedstawicieli powoływanych spośród kandydatów zgłoszonych przez związki zawodowe rolników, organizacje społeczno-zawodowe rolników, związki zawodowe pracowników rolnictwa, rolnicze związki spółdzielcze, związki dzierżawców, administratorów i właścicieli nieruchomości rolnych oraz organizacje pracodawców rolnych - o zasięgu krajowym.
2. Związki i organizacje, o których mowa w ust. 1 pkt 4, zgłaszają po jednym kandydacie, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.
  3. Kadencja Rady Nadzorczej trwa trzy lata.
  4. Przewodniczącego Rady oraz jej członków powołuje, z zastrzeżeniem ust. 5, i odwołuje minister właściwy do spraw Skarbu Państwa po porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi.
  5. Powołanie czterech członków, o których mowa w ust. 1 pkt 4, następuje po ich wyłonieniu na zebraniu kandydatów. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi zwołuje zebranie kandydatów i ustala regulamin wyłonienia tych kandydatów na członków Rady.
  6. Brak w składzie Rady Nadzorczej członków, o których mowa w ust. 1 pkt 4, nie pozbawia tego organu zdolności do podejmowania uchwał.
  7. Członek Rady może być odwołany na wniosek organu lub związku albo organizacji, której jest reprezentantem.
  8. W przypadku odwołania członka Rady reprezentującego związki i organizacje, o których mowa w ust. 1 pkt 4, wyboru nowego członka dokonuje się w trybie określonym w ust. 2, 4 i 5.
  9. Rada wybiera spośród swoich członków wiceprzewodniczącego.
  10. Rada Nadzorcza wykonuje stały nadzór we wszystkich dziedzinach działalności Agencji, a w szczególności:
    - 1) ocenia efektywność i zgodność gospodarowania mieniem Skarbu Państwa z zadaniami wynikającymi z polityki państwa, w szczególności w zakresie określonym w art. 6;
    - [2) opiniuje roczne plany finansowe, o których mowa w art. 21;]*
    - <2) opiniuje projekty rocznych planów finansowych, o których mowa w art. 20 ust. 2;>**
    - 3) bada i ocenia raporty z działalności Agencji oraz jej sprawozdania finansowe;
    - 4) może żądać od Prezesa i pracowników informacji i wyjaśnień oraz przeglądać dokumenty;
    - 5) podejmuje uchwały w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego i udzielenia pokwitowania Prezesowi Agencji z wykonywania obowiązków w poprzednim roku.
  11. Rada Nadzorcza wykonuje swoje czynności zbiorowo; może jednak delegować członków do indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych.
  12. Rada przedstawia swoje opinie ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa i ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi.

13. (uchylony).

Art. 20.

1. Agencja prowadzi odrębnie własną gospodarkę finansową oraz gospodarkę finansową Zasobu.
2. Agencja sporządza odrębnie:
  - [1) roczny plan finansowy Agencji;*
  - 2) roczny plan finansowy Zasobu.]*
  - <1) projekt rocznego planu finansowego Agencji;**
  - 2) projekt rocznego planu finansowego Zasobu.>**
- [3. Roczne plany finansowe, o których mowa w ust. 2, zatwierdza minister właściwy do spraw Skarbu Państwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi.]*
- <3. Projekty rocznych planów finansowych, o których mowa w ust. 2, zatwierdza minister właściwy do spraw Skarbu Państwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.>**
4. Środki finansowe z gospodarowania mieniem Zasobu przeznaczają się na finansowanie obciążających mienie Zasobu zadań określonych w ustawie, w tym na obsługę zobowiązań Agencji określonych w art. 20a ust. 1 i 4, a także zadań określonych przepisami o kształtowaniu ustroju rolnego oraz przepisami o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
- [5. W rocznym planie finansowym, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, ustala się limit wydatków przeznaczonych na funkcjonowanie Biura Prezesa Agencji i jej oddziałów terenowych.]*
- <5. W projekcie rocznego planu finansowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, ustala się limit wydatków przeznaczonych na funkcjonowanie Biura Prezesa Agencji i jej oddziałów terenowych.>**
- 5a. Kwoty stanowiące różnicę między środkami uzyskanymi z gospodarowania mieniem Zasobu w danym roku obrotowym z tytułów, o których mowa w art. 20c ust. 1 pkt 1, a środkami wydatkowanymi na realizację zadań, o których mowa w art. 20 ust. 4 i 5, podlegają przekazaniu przez Agencję do budżetu państwa, w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego.
- 5b. Do zobowiązań Agencji, o których mowa w ust. 5a, stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926, z późn. zm.).
6. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady gospodarki finansowej Agencji i gospodarki finansowej Zasobu uwzględniając w szczególności odrębność tworzenia i funkcjonowania funduszy własnych Agencji, o których mowa w art. 20b ust. 2, oraz funduszu mienia Zasobu, o których mowa w art. 20c ust. 2, a także sposób określania rocznego zobowiązania Agencji z tytułu wypłaty na zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego.

Art. 21.

- [1. Kierunki rozdysponowania środków finansowych stanowiących mienie Zasobu, określa się w rocznym planie finansowym, o którym mowa w art. 20 ust. 2 pkt 2.]*
-

<1. Kierunki rozdysponowania środków finansowych, stanowiących mienie Zasobu, określa się w projekcie rocznego planu finansowego, o którym mowa w art. 20 ust. 2 pkt 2.>

2. W trybie określonym w przepisach o zasadach wspierania rozwoju regionalnego, projekt planu finansowego, o którym mowa w art. 20 ust. 2 pkt 2, jest przedkładany do uzgodnienia ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego.

Art. 23.

[1. Agencja może udzielać poręczeń i gwarancji kredytowych, w tym dewizowych, do wysokości określonej w planie finansowym, o którym mowa w art. 20 ust. 2 pkt 1.

2. Agencja może udzielać poręczeń i gwarancji kredytowych, w tym dewizowych, obciążających mienie Zasobu wyłącznie za zgodą ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa i do wysokości określonej w planie finansowym, o którym mowa w art. 20 ust. 2 pkt 2.]

<1. Agencja może udzielać poręczeń i gwarancji kredytowych, w tym dewizowych, do wysokości określonej w rocznym planie finansowym Agencji.

2. Agencja może udzielać poręczeń i gwarancji kredytowych, w tym dewizowych, obciążających mienie Zasobu, wyłącznie za zgodą ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa i do wysokości określonej w rocznym planie finansowym Zasobu.>

3. Poręczenia i gwarancje, o których mowa w ust. 2, mogą być udzielane do 80 % kwoty kredytu z przeznaczeniem na nabycie nieruchomości rolnej, która wejdzie w skład gospodarstwa rodzinnego, pod warunkiem, że wierzytelność Agencji zostanie zabezpieczona hipoteką na nabywanej nieruchomości, wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu, oraz dodatkowo w inny sposób zaakceptowany przez Agencję.

USTAWA z dnia 29 grudnia 1993 r. O UTWORZENIU AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 264, Nr 132, poz. 1110, Nr 150, poz. 1259, Nr 163, poz. 1362 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 92, poz. 638, Nr 144, poz. 1040, Nr 170, poz. 1217, Nr 187, poz. 1381 i Nr 208, poz. 1541)

Art. 3a.

1. Agencja wspomaga realizację zadań wymienionych w art. 3 ust. 1 ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz z innych źródeł zagranicznych, jeśli umowy międzynarodowe tak stanowią.

2. Agencja może realizować również inne zadania ze środków pochodzących ze źródeł, o których mowa w ust. 1, jeśli umowy międzynarodowe tak stanowią.

3. W ramach nadzoru, o którym mowa w art. 2, minister właściwy do spraw finansów publicznych w szczególności:

- 1) sprawdza stan przygotowania Agencji do obsługi i gospodarowania środkami pochodzącymi z funduszy Unii Europejskiej oraz krajowymi środkami publicznymi przeznaczonymi na współfinansowanie zadań, o których mowa w art. 3 ust. 1;
  - 2) sprawdza przestrzeganie przez Agencję szczegółowych zasad gospodarowania środkami, o których mowa w pkt 1;
  - [3) kontroluje i weryfikuje plany finansowe Agencji w zakresie gospodarowania środkami, o których mowa w pkt 1, oraz zgodność tych planów z zasadami udzielania pomocy z funduszy Unii Europejskiej.]*
- <3) kontroluje realizację planów finansowych Agencji w zakresie gospodarowania środkami, o których mowa w pkt 1,>**
4. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w przygotowaniu Agencji do obsługi i gospodarowania środkami, o których mowa w ust. 3 pkt 1, lub nieprawidłowego gospodarowania przez Agencję tymi środkami minister właściwy do spraw finansów publicznych może zawiesić lub wstrzymać ich wydatkowanie.
  5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:
    - 1) szczegółowy zakres i kierunki działań oraz sposób realizacji zadań Agencji, o których mowa w ust. 1 i 2, uwzględniając zasady obowiązujące w Unii Europejskiej lub postanowienia właściwych umów międzynarodowych;
    - 2) szczegółowy sposób i tryb sprawowania nadzoru, o którym mowa w ust. 3, a w szczególności przeprowadzania kontroli finansowej Agencji w zakresie gospodarowania środkami pochodzącymi z funduszy Unii Europejskiej oraz krajowymi środkami publicznymi przeznaczonymi na współfinansowanie zadań Agencji, mając na względzie zapewnienie prawidłowego i efektywnego wykorzystania środków finansowych.
  6. W przypadku realizacji przez Agencję zadań określonych w Specjalnym Programie Akcesyjnym na Rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, zwanym dalej "programem SAPARD", minister właściwy do spraw rozwoju wsi, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia:
    - 1) określa podział środków programu SAPARD między poszczególne działania tego programu,
    - 2) może określić podział środków w ramach działań programu SAPARD między poszczególne województwa albo sektory: mleczarski, mięsny, rybny oraz owoców i warzyw- uwzględniając postanowienia właściwych umów międzynarodowych.
  7. Podziału, o którym mowa w ust. 6, dokonuje się w odniesieniu do:
    - 1) środków określonych w umowach finansowych zawartych między Komisją Wspólnot Europejskich a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej dotyczących programu SAPARD;
    - 2) krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie programu SAPARD.

Art. 7.

1. Agencja prowadzi samodzielną gospodarkę finansową.
2. Przychodami Agencji są:
  - 1) środki budżetowe określone corocznie w ustawie budżetowej;

- 2) odsetki od lokat bankowych;
- 3) środki uzyskane w ramach bezzwrotnej i kredytowej pomocy zagranicznej;
- 4) inne wpływy.

[3. Roczny plan finansowy Agencji ustala jej Prezes w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.]

<3. Projekt rocznego planu finansowego Agencji ustala jej Prezes, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi, i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.>

- 3a. Projekt planu finansowego Agencji podlega uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego w trybie określonym w ustawie z dnia 12 maja 2000 r. o zasadach wspierania rozwoju regionalnego (Dz. U. Nr 48, poz. 550, z późn. zm.).
- 3b. W rocznym planie finansowym Agencji może być utworzona rezerwa obejmująca środki na pokrycie:
  - 1) nadpłat lub
  - 2) niedoboru środków finansowych wynikającego z niemożności ich odzyskania - powstałych przy realizacji programu SAPARD.
4. Koszty działalności Agencji, w tym wynagrodzenia pracowników, pokrywane są z przychodów, o których mowa w ust. 2.
5. Zasady wynagradzania pracowników Agencji określa regulamin wynagradzania, ustalany przez Prezesa Agencji za zgodą ministrów właściwego do spraw finansów publicznych oraz właściwego do spraw rozwoju wsi. Wysokość wynagrodzenia Prezesa Agencji ustala Prezes Rady Ministrów.
6. Agencja prowadzi rachunkowość zgodnie z odrębnymi przepisami, jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej.
- 6a. Agencja prowadzi odrębne księgi rachunkowe dla:
  - 1) środków pochodzących ze Specjalnego Programu Akcesyjnego na Rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich oraz krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie tego programu;
  - 2) środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz dla krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie - w przypadku pełnienia funkcji agencji płatniczej w rozumieniu ustawy z dnia 30 lipca 2003 r. o uruchamianiu środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. Nr 166, poz. 1611 oraz z 2004 r. Nr 42, poz. 386 i Nr 93, poz. 890);
  - 3) środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji i Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych w ramach tych funduszy - w przypadku pełnienia funkcji agencji płatniczej dla realizacji płatności z udziałem tych środków.
7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowe zasady gospodarki finansowej Agencji, kierując się zasadami określonymi w przepisach o finansach publicznych.

USTAWA z dnia 22 czerwca 1995 r. O ZAKWATEROWANIU SIŁ ZBROJNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ (Dz. U. z 2005 r. Nr 41, poz. 398, Nr 132, poz. 1110 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 170, poz. 1217)

Art. 11.

1. Organem nadzorczym Agencji jest Rada Nadzorcza, zwana dalej "Radą", w skład której wchodzi przewodniczący i czterech członków, w tym przedstawiciele Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa oraz ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej.
2. Przewodniczącego Rady oraz jej członków powołuje, na okres trzech lat, Minister Obrony Narodowej po porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Minister Obrony Narodowej, po porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa, może odwołać Radę Nadzorczą Agencji, Przewodniczącego Rady lub poszczególnych jej członków w czasie trwania kadencji.
3. Rada sprawuje nadzór nad działalnością Agencji, a w szczególności:
  - 1) opiniuje wnioski w sprawie powołania lub odwołania Prezesa Agencji;
  - 2) ocenia wykorzystanie dotacji budżetowych, o których mowa w art. 19 ust. 4;
  - [3) ocenia roczne plany finansowe oraz sprawozdania z rocznej działalności Agencji;]*
  - <3) ocenia projekty rocznych planów finansowych oraz sprawozdania z rocznej działalności Agencji;>**
  - 4) przedstawia propozycje dotyczące zakresu i lokalizacji budownictwa mieszkaniowego na potrzeby żołnierzy zawodowych, w uzgodnieniu z właściwymi organami wojskowymi;
  - 5) wybiera biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Agencji;
  - 6) podejmuje uchwały w sprawie udzielenia Prezesowi Agencji absolutorium z wykonania obowiązków w okresie objętym rocznym sprawozdaniem finansowym.
4. (uchylony).

Art. 12.

1. Agencją kieruje Prezes powoływany przez Prezesa Rady Ministrów, spośród osób należących do państwowego zasobu kadrowego, na wniosek Ministra Obrony Narodowej złożony w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Agencji.
2. Do zadań Prezesa Agencji należy w szczególności:
  - 1) reprezentowanie Agencji na zewnątrz;
  - 2) realizowanie zadań Agencji, o których mowa w art. 16;
  - [3) za zgodą Ministra Obrony Narodowej, ustalanie rocznego planu finansowego Agencji, kierunków rozdysponowania środków finansowych, a także występowania z*

wnioskami do Ministra Obrony Narodowej w sprawie wysokości dotacji budżetowej, o której mowa w art. 19 ust. 4;]

- <3) ustalanie, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, projektu rocznego planu finansowego Agencji, który następnie jest przekazywany ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.>**
- 4) przedstawianie Radzie Nadzorczej, Ministrowi Obrony Narodowej oraz ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa sprawozdania z rocznej działalności Agencji.

USTAWA z dnia 30 maja 1996 r. O GOSPODAROWANIU NIEKTÓRYMI SKŁADNIKAMI MIENIA SKARBU PAŃSTWA ORAZ O AGENCJI MIENIA WOJSKOWEGO (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1711, Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 132, poz. 1110 i Nr 167, poz. 1398 oraz z 2006 r. Nr 141, poz. 997 i Nr 170, poz. 1217)

Art. 14.

[1. Prezes Agencji sporządza roczny plan finansowy i roczne sprawozdanie finansowe Agencji, w tym bilans, rachunek zysków i strat, informację dodatkową oraz sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych.]

<1. Prezes Agencji sporządza:

- 1) projekt rocznego planu finansowego, który przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej;**
  - 2) roczne sprawozdanie finansowe Agencji, w tym bilans, rachunek zysków i strat, informację dodatkową oraz sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych.>**
- 1a. Projekt planu finansowego Agencji podlega uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego w trybie określonym w ustawie z dnia 12 maja 2000 r. o zasadach wspierania rozwoju regionalnego (Dz. U. Nr 48, poz. 550, z późn. zm.).
- [2. Minister Obrony Narodowej przedstawia Radzie Ministrów, do zatwierdzenia, roczny plan finansowy oraz roczne sprawozdanie finansowe Agencji wraz z opinią i raportem biegłego rewidenta.]*
- <2. Minister Obrony Narodowej przedstawia Radzie Ministrów, do zatwierdzenia, roczne sprawozdanie finansowe Agencji wraz z opinią i raportem biegłego rewidenta.>**
3. (uchylony).
  4. Minister Obrony Narodowej corocznie informuje Sejm Rzeczypospolitej Polskiej o działalności Agencji.

Art. 16.

1. Rada Nadzorcza Agencji sprawuje stały nadzór nad działalnością Agencji.
2. Do obowiązków Rady Nadzorczej Agencji należy w szczególności:
  - [1) opiniowanie rocznego planu finansowego i rocznego sprawozdania finansowego Agencji;]*
  - <1) opiniowanie projektu rocznego planu finansowego;>**
  - <1a) opiniowanie rocznego sprawozdania finansowego Agencji;>**
  - 2) podejmowanie uchwał w sprawie udzielenia Prezesowi Agencji absolutorium z wykonania obowiązków w okresie objętym rocznym sprawozdaniem finansowym;
  - 3) wybór biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Agencji.
3. Rada Nadzorcza Agencji może żądać przedstawienia dokumentów i wyjaśnień w każdej sprawie pozostającej w zakresie działalności Agencji.
- [4. Rada Nadzorcza Agencji przedstawia opinie, o których mowa w ust. 2 pkt 1, Ministrowi Obrony Narodowej i ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa.]*
- <4. Rada Nadzorcza Agencji przedstawia opinie, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 1a, Ministrowi Obrony Narodowej i ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa.>**
5. Minister Obrony Narodowej w terminie 30 dni od dnia zawiadomienia o nieudzieleniu Prezesowi Agencji absolutorium, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, odwołuje Prezesa Agencji.
6. Rada Nadzorcza Agencji wykonuje swoje czynności zbiorowo. Może jednak delegować swoich członków do indywidualnego wykonania poszczególnych czynności nadzorczych.

Art. 26.

1. Agencja prowadzi samodzielną gospodarkę finansową.
- [2. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady gospodarki finansowej Agencji, uwzględniając sposób opracowania planu finansowego Agencji, dysponowania jej dochodami oraz gospodarowania środkami finansowymi.]*
- <2. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady gospodarki finansowej Agencji, uwzględniając sposób opracowania projektu planu finansowego Agencji, dysponowania jej dochodami oraz gospodarowania środkami finansowymi.>**
3. Agencja prowadzi rachunkowość według zakładowego planu kont, ustalonego przez Prezesa Agencji, z zachowaniem zasad określonych w przepisach o rachunkowości.
4. Badanie rocznego sprawozdania finansowego Agencji przeprowadza się zgodnie z przepisami o biegłych rewidentach i ich samorządzie.

USTAWA z dnia 25 czerwca 1999 r. O POLSKIEJ ORGANIZACJI TURYSTYCZNEJ (Dz. U. Nr 62, poz. 689, z 2000 r. Nr 22, poz. 273, z 2001 r. Nr 22, poz. 249 oraz z 2006 r. Nr 170, poz. 1217)

Art. 6.

1. Rada Polskiej Organizacji Turystycznej wykonuje kompetencje stanowiące i opiniodawcze określone w ustawie.
2. Do kompetencji Rady Polskiej Organizacji Turystycznej należy w szczególności:
  - [1) przyjmowanie przedstawionych przez Prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej rocznych planów finansowych oraz przedstawianie ich właściwemu ministrowi,]*
  - <1) przyjmowanie przedstawionych przez Prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej projektów rocznych planów finansowych,>**
  - 2) przyjmowanie rocznych i wieloletnich programów działania Polskiej Organizacji Turystycznej,
  - 3) zatwierdzanie rocznych sprawozdań z działalności Polskiej Organizacji Turystycznej,
  - 4) przyjmowanie rocznych sprawozdań finansowych Polskiej Organizacji Turystycznej,
  - 5) opiniowanie kandydatów na stanowisko Prezesa i wiceprezesów Polskiej Organizacji Turystycznej,
  - 6) określanie zasad wynagradzania pracowników Polskiej Organizacji Turystycznej i wymagań kwalifikacyjnych wobec tych pracowników.
3. Rada Polskiej Organizacji Turystycznej jest uprawniona do przedstawiania opinii lub wniosków we wszystkich sprawach dotyczących działalności Polskiej Organizacji Turystycznej.

Art. 15.

1. Polska Organizacja Turystyczna działa na podstawie rocznego planu finansowego.
  - [2. Roczny plan finansowy Polskiej Organizacji Turystycznej po przyjęciu przez Radę Polskiej Organizacji Turystycznej zatwierdza właściwy minister.]*
  - <2. Projekt rocznego planu finansowego Polskiej Organizacji Turystycznej, po przyjęciu przez Radę Polskiej Organizacji Turystycznej i zatwierdzeniu przez właściwego ministra, jest przekazywany ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.>**
3. Roczny plan finansowy Polskiej Organizacji Turystycznej obejmuje w szczególności:
  - 1) planowane przychody, w tym dotacje na realizację zadań, o których mowa w art. 3,
  - 2) planowane koszty operacyjne,
  - 3) planowane wydatki inwestycyjne,
  - 4) stan środków obrotowych na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok obrotowy,
  - 5) planowany przyrost lub spadek środków obrotowych na ostatni dzień roku obrotowego,
  - 6) sposób pokrycia planowanego niedoboru przychodów w stosunku do kosztów.

USTAWA z dnia 9 listopada 2000 r. O UTWORZENIU POLSKIEJ AGENCJI ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI (Dz. U. Nr 109, poz. 1158, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 66, poz. 596 i Nr 216, poz. 1824, z 2004 r. Nr 145, poz. 1537 i Nr 281, poz. 2785, z 2005 r. Nr 132, poz. 1110, Nr 179, poz. 1484 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074 i Nr 170, poz. 1217)

Art. 9.

1. Prezes kieruje działalnością Agencji i reprezentuje ją na zewnątrz.
2. Prezes jest uprawniony do samodzielnego dokonywania czynności prawnych w imieniu Agencji. Do dokonywania czynności prawnych Prezes może ustanowić pełnomocników, którzy działają w zakresie umocowania.
3. Do zadań Prezesa należy w szczególności:
  - [1) opracowywanie rocznych planów działania Agencji,]*
  - <1) opracowywanie projektów rocznych planów działania Agencji;>**
  - 2) sporządzanie rocznych sprawozdań z działalności Agencji,
  - 3) sprawowanie zarządu majątkiem Agencji.
4. Minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek Prezesa powołuje zastępców Prezesa w liczbie do czterech osób, spośród osób należących do państwowego zasobu kadrowego. Minister właściwy do spraw gospodarki odwołuje zastępców Prezesa.
5. (uchylony).

Art. 12.

1. Do zadań Rady należy:
  - [1) opiniowanie rocznych planów działania Agencji oraz ich projektów,]*
  - <1) opiniowanie projektów rocznych planów działania Agencji;>**
  - 2) okresowa ocena wykonywania rocznych planów działania Agencji,
  - 3) analizowanie efektywności działań podejmowanych przez Agencję,
  - 4) opiniowanie sprawozdań z działalności Agencji,
  - 5) nadzór nad gospodarką finansową Agencji,
  - 5a) zatwierdzanie wyboru biegłego rewidenta do badania sprawozdania finansowego Agencji, dokonywanego przez Agencję w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych,
  - 6) ustalanie wysokości wynagrodzenia Prezesa i jego zastępców, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. Nr 26, poz. 306),
  - 7) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie.
2. Prezes niezwłocznie udostępnia Radzie, na jej żądanie, wszelkie dokumenty związane z działalnością Agencji.

Art. 14.

[1. Agencja działa zgodnie z rocznym planem działania, w którego skład wchodzi plan finansowy, o którym mowa w art. 41 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104).]

<1. Agencja działa zgodnie z rocznym planem działania, w którego skład wchodzi plan finansowy, o którym mowa w ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.).>

1a. Plan finansowy Agencji określa:

- 1) stan środków finansowych na początek roku obrotowego,
- 2) przewidywane wpływy środków finansowych w roku obrotowym, z wyodrębnieniem:
  - a) dotacji celowych,
  - b) dotacji podmiotowych,
  - c) środków pochodzących z funduszy przedakcesyjnych Unii Europejskiej, których obsługę księgową, na podstawie umów, prowadzi Agencja,
  - d) kwot pochodzących ze spłat pożyczek udzielonych przez Agencję,
  - e) środków, o których mowa w art. 35 ust. 3a ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2003 r. Nr 174, poz. 1689 oraz z 2004 r. Nr 123, poz. 1291),
  - f) wpływów z tytułu pożyczek i kredytów zaciąganych przez Agencję, z wyjątkiem pożyczek i kredytów określonych w art. 15 ust. 7,
  - g) wpływów z innych tytułów,
- 3) limity kwot wydatków w roku obrotowym przeznaczonych na:
  - a) wypłaty wsparcia,
  - b) wypłaty pożyczek,
  - c) zakup usług stanowiący realizację zadań Agencji,
  - d) pokrycie bieżących kosztów zarządzania zadaniami realizowanymi przez Agencję, w tym na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń,
  - e) inwestycje Agencji,
  - f) spłatę pożyczek i kredytów zaciągniętych przez Agencję, z wyjątkiem pożyczek i kredytów określonych w art. 15 ust. 7,
  - g) inne wydatki,
- 4) przewidywane saldo różnic kursowych,
- 5) przewidywany stan środków finansowych na koniec roku obrotowego.

2. (skreślony).

3. Do dnia zatwierdzenia rocznego planu działania Agencja działa na podstawie projektu tego planu.

[4. Prezes, w terminie do dnia 1 grudnia każdego roku, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, ministrowi właściwemu do spraw pracy oraz ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych projekt planu działania Agencji w następnym roku obrotowym wraz z opinią Rady.]

<4. Projekt rocznego planu działania, wraz z opinią Rady oraz po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, Prezes Agencji przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.>

[5. Prezes, w terminie miesiąca od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 128 ust. 3 ustawy wymienionej w ust. 1, przedstawia do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki plan działania Agencji wraz z opinią Rady.

5a. W razie potrzeby dokonania zmiany planu działania Agencji w trakcie roku obrotowego Prezes przedstawia do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki zmieniony roczny plan działania Agencji wraz z opinią Rady.]

5b. Prezes, w terminie 30 dni od zakończenia każdego kwartału, z wyjątkiem ostatniego kwartału roku obrotowego, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki sprawozdanie z działalności Agencji w danym kwartale, wraz z opinią Rady, w celu dokonania oceny, o której mowa w art. 153 ust. 2 ustawy wymienionej w ust. 1.

6. Prezes, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, przedstawia do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki następujące dokumenty dotyczące poprzedniego roku obrotowego:

- 1) sprawozdanie finansowe, sporządzone zgodnie z przepisami o rachunkowości, wraz z opinią biegłego rewidenta,
- 2) sprawozdanie z realizacji planu finansowego, sporządzone w układzie określonym w ust. 1a,
- 3) sprawozdanie z działalności,
- 4) opinię Rady dotyczącą dokumentów określonych w pkt 1-3.

[6a. Minister właściwy do spraw gospodarki przed dokonaniem czynności, o których mowa w ust. 5, 5a i 6, zasięga opinii ministra właściwego do spraw pracy, ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego i ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Minister właściwy do spraw pracy, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego i minister właściwy do spraw finansów publicznych przedstawiają swoje opinie w terminie 7 dni.]

<6a. Minister właściwy do spraw gospodarki przed dokonaniem czynności, o których mowa w ust. 6, zasięga opinii ministra właściwego do spraw pracy i ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Minister właściwy do spraw pracy i minister właściwy do spraw finansów publicznych przedstawiają swoje opinie w terminie 7 dni.>

7. Rokiem obrotowym Agencji jest rok kalendarzowy.

8. Plan działania Agencji w pierwszym roku obrotowym Prezes przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy. Jeśli do tego czasu Rada nie zostanie powołana, Prezes przedstawia plan działania Agencji bez opinii Rady.

USTAWA z dnia 21 grudnia 2000 r. O DOZORZE TECHNICZNYM (Dz. U. Nr 122, poz. 1321, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 170, poz. 1217)

Art. 56.

[1. Podstawą gospodarki finansowej UDT jest roczny plan finansowy UDT, zatwierdzany przez Prezesa UDT.]

<1. Podstawą gospodarki finansowej UDT jest roczny plan finansowy UDT, którego projekt zatwierdza Prezes UDT w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.>

2. Zasady prowadzenia rachunkowości przez UDT określają odrębne przepisy.

Art. 61.

1. TDT prowadzi samodzielną gospodarkę finansową. Przepisy art. 55 ust. 2 i 3, art. 56 ust. 2 oraz art. 57-60 stosuje się odpowiednio.

2. Wynagrodzenie Dyrektora TDT ustala minister właściwy do spraw transportu.

[3. Podstawą gospodarki finansowej TDT jest roczny plan finansowy, zatwierdzany przez ministra właściwego do spraw transportu. Minister właściwy do spraw transportu zatwierdza wynik finansowy i jego podział.]

<3. Podstawą gospodarki finansowej TDT jest roczny plan finansowy, którego projekt zatwierdza minister właściwy do spraw transportu i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.>

<4. Minister właściwy do spraw transportu zatwierdza wynik finansowy i jego podział.>

USTAWA z dnia 18 stycznia 2001 r. O WYŚCIGACH KONNYCH (Dz. U. Nr 11, poz. 86, z 2003 r. Nr 84, poz. 774 oraz z 2004 r. Nr 173, poz. 1808)

Art. 13.

1. Dochodami Klubu są:

- 1) opłata wnoszona przez organizatora wyścigów konnych za wpis do rejestru organizatorów wyścigów konnych,

- 2) opłaty w wysokości 2% sumy wpłaconych stawek na zakłady wzajemne na wyścigi konne rozgrywane w kraju,
- 3) opłaty z tytułu licencji i innych zezwoleń przewidzianych w ustawie,
- 4) zapisy, spadki i darowizny,
- 5) inne dochody.

[2. Klub prowadzi samodzielną gospodarkę finansową w oparciu o roczny plan finansowy, zatwierdzany przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.]

<2. Klub prowadzi samodzielną gospodarkę finansową w oparciu o roczny plan finansowy, którego projekt zatwierdza minister właściwy do spraw rolnictwa i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.>

USTAWA z dnia 27 kwietnia 2001 r. – PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, Nr 169, poz. 1199 i Nr 170, poz. 1217)

Art. 417.

1. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady gospodarki finansowej Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy.
2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, zostaną ustalone:
  - 1) podstawy gospodarki finansowej;
  - [2) zawartość rocznych planów finansowych;*
  - 3) terminy opracowywania rocznych planów finansowych.]*
  - <2) zawartość projektów rocznych planów finansowych;**
  - 3) terminy opracowywania projektów rocznych planów finansowych.>**
3. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, mogą zostać ustalone:
  - 1) rodzaje kosztów wchodzących w koszty działalności;
  - 2) sposób ustalania wyniku finansowego;
  - 3) sposób zwiększania i zmniejszania funduszu statutowego i funduszu rezerwowego;
  - 4) możliwość tworzenia innych rodzajów funduszy;
  - 5) wymagania dotyczące sprawozdawczości finansowej.
- <4. Minister właściwy do spraw środowiska przekazuje projekt rocznego planu finansowego Narodowego Funduszu ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.>**

USTAWA z dnia 30 sierpnia 2002 r. O SYSTEMIE OCENY ZGODNOŚCI (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087, z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 267, poz. 2258 oraz z 2006 r. Nr 170, poz. 1217)

Art. 27.

1. Centrum Akredytacji kieruje Dyrektor Polskiego Centrum Akredytacji, zwany dalej "Dyrektorem Centrum".
2. Dyrektora Centrum powołuje minister właściwy do spraw gospodarki, spośród osób należących do państwowego zasobu kadrowego, posiadających:
  - 1) wykształcenie wyższe,
  - 2) co najmniej pięcioletni staż pracy na stanowisku kierowniczym,
  - 3) doświadczenie zawodowe w wykonywaniu pracy związanej z dokonywaniem oceny zgodności.
3. (uchylony).
4. (uchylony).
5. Minister właściwy do spraw gospodarki odwołuje Dyrektora Centrum.
6. Do zadań Dyrektora Centrum należy:
  - 1) reprezentowanie Centrum Akredytacji;
  - 2) podejmowanie decyzji w sprawach dotyczących działalności Centrum Akredytacji;
  - 3) współpraca z Radą do Spraw Akredytacji, w tym zasięganie opinii Rady w sprawach, o których mowa w art. 35 ust. 2;
  - [4) zatwierdzanie rocznych planów finansowych Centrum Akredytacji;]*
  - <4) zatwierdzanie projektów rocznych planów finansowych Centrum Akredytacji;>**
  - 5) sporządzanie rocznych sprawozdań z działalności Centrum Akredytacji i przedstawianie ich ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

Art. 30.

- [1. Podstawą gospodarki finansowej Centrum Akredytacji jest roczny plan finansowy, zatwierdzany przez Dyrektora Centrum.]*
- <1. Podstawą gospodarki finansowej Centrum Akredytacji jest roczny plan finansowy, którego projekt zatwierdza Dyrektor Centrum i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.>**
2. Zasady prowadzenia rachunkowości przez Centrum Akredytacji określają odrębne przepisy.

USTAWA z dnia 22 maja 2003 r. O NADZORZE UBEZPIECZENIOWYM I EMERYTALNYM ORAZ RZECZNIKU UBEZPIECZONYCH (Dz. U. Nr 124, poz. 1153, Nr 170, poz. 1651, z 2004 r. Nr 93, poz. 891 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 48, poz. 447, Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204 i Nr 163, poz. 1362 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 170, poz. 1217)

Art. 22.

1. Koszty działalności Rzecznika i jego Biura ponoszą:
  - 1) zakłady ubezpieczeń do wysokości 0,01 % zbioru składek brutto;
  - 2) powszechne towarzystwa emerytalne do wysokości 0,01 % składek wpłaconych w danym roku do otwartych funduszy emerytalnych.
2. Należności, o których mowa w ust. 1, podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, terminy uiszczania, wysokość i sposób obliczania wpłat, o których mowa w ust. 1, uwzględniając zapewnienie skuteczności działalności Rzecznika i jego Biura.
4. W przypadku niedotrzymania terminu uiszczania wpłat, ustalonego na podstawie ust. 3, pobiera się odsetki za zwłokę w wysokości odsetek ustawowych.

<Art. 22a.

Podstawą gospodarki finansowej Biura jest roczny plan finansowy, którego projekt sporządza Rzecznik i wraz z opinią Rady Ubezpieczonych przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.>

USTAWA z dnia 11 marca 2004 r. O AGENCJI RYNKU ROLNEGO I ORGANIZACJI NIEKTÓRYCH RYNKÓW ROLNYCH (Dz. U. Nr 42, poz. 386, Nr 97, poz. 964, z 2005 r. Nr 14, poz. 115, Nr 132, poz. 1110, Nr 141, poz. 1182, Nr 163, poz. 1362 i Nr 169, poz. 1420 oraz z 2006 r. Nr 92, poz. 638, Nr 133, poz. 935, Nr 170, poz. 1217, Nr 187, poz. 1381 i Nr 208, poz. 1592)

Art. 5.

1. Agencja działa na podstawie niniejszej ustawy oraz statutu.
2. Minister właściwy do spraw rynków rolnych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, nadaje statut Agencji określający w szczególności:
  - 1) strukturę organizacyjną Centrali;
  - 2) liczbę, zasięg terytorialny i siedziby oddziałów terenowych;

[3) szczegółowe zasady gospodarki finansowej oraz sporządzania planu finansowego Agencji.]

<3) szczegółowe zasady gospodarki finansowej oraz sporządzania projektu planu finansowego Agencji.>

Art. 8.

1. Agencja prowadzi samodzielną gospodarkę finansową.
2. Agencja działa zgodnie z planem finansowym, obejmującym rok obrachunkowy pokrywający się z rokiem kalendarzowym.
- [3. Roczny plan finansowy Agencji, na wniosek Prezesa Agencji, zatwierdza minister właściwy do spraw finansów publicznych oraz minister właściwy do spraw rynków rolnych.]*
- <3. Projekt rocznego planu finansowego Agencji, Prezes Agencji, po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rynków rolnych, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.>**
4. Działalność Agencji finansowana:
  - 1) z dotacji budżetowej jest prowadzona zgodnie z przepisami o rachunkowości;
  - 2) z krajowych środków publicznych przeznaczonych na prefinansowanie wydatków z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej lub Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji jest prowadzona zgodnie z przepisami o finansach publicznych.
5. Prezes Agencji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rynków rolnych i ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określa w zakładowym regulaminie wynagrodzeń zasady wynagradzania pracowników Agencji.

USTAWA z dnia 20 kwietnia 2004 r. O NARODOWYM PLANIE ROZWOJU (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z 2005, Nr 90, poz. 759, Nr 267, poz. 2251, z 2006, Nr 149, poz. 1074)

Art. 56b.

1. Koordynację działań kontrolnych w ramach Podstaw Wsparcia Wspólnoty zapewnia Komitet do spraw Kontroli i Audytu Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności.
2. Do zadań Komitetu, o którym mowa w ust. 1, należy w szczególności:
  - 1) przegląd i opiniowanie rocznych planów kontroli instytucji właściwej do spraw prowadzenia kontroli wrywkowej oraz akceptowanie rocznych planów kontroli instytucji zarządzających;
  - 2) koordynacja kontroli realizowanych w obszarze funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności przez instytucje, o których mowa w ustawie, oraz inne państwowe organy kontroli;
  - 3) ocena efektywności kontroli realizowanych na podstawie ustawy;

- 4) opiniowanie sprawozdań i raportów z wyników kontroli w obszarze funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności przekazywanych do Komisji Europejskiej.
3. W skład Komitetu, o którym mowa w ust. 1, wchodzi przedstawiciele:
  - 1) Instytucji Zarządzającej Podstawami Wsparcia Wspólnoty;
  - 2) instytucji zarządzających;
  - 3) instytucji właściwej do spraw prowadzenia kontroli wyrywkowej;
  - 4) instytucji właściwej do spraw wystawienia deklaracji zamknięcia pomocy;
  - 5) instytucji płatniczej.
- [4. W posiedzeniach Komitetu, o którym mowa w ust. 1, mogą uczestniczyć w charakterze obserwatorów przedstawiciele Prezesa Najwyższej Izby Kontroli oraz Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego.]*
- <4. W posiedzeniach komitetu, o którym mowa w ust. 1, mogą uczestniczyć w charakterze obserwatorów przedstawiciele Prezesa Najwyższej Izby Kontroli oraz ministra właściwego do spraw finansów publicznych.>**
5. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może powołać w skład Komitetu, o którym mowa w ust. 1, przedstawicieli instytucji innych niż wymienione w ust. 3.
6. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego powołuje Komitet, o którym mowa w ust. 1, w drodze zarządzenia, określając tryb jego działania.
7. Obsługę prac Komitetu, o którym mowa w ust. 1, zapewnia Instytucja Zarządzająca Podstawami Wsparcia Wspólnoty.

USTAWA z dnia 22 października 2004 r. O JEDNOSTKACH DORADZTWA ROLNICZEGO (Dz. U. Nr 251, poz. 2507)

Art. 8.

1. Dyrektor jednostki doradztwa rolniczego kieruje tą jednostką, w szczególności:
  - [1) opracowuje corocznie plan działania jednostki doradztwa rolniczego;]*
  - <1) opracowuje roczny program działalności jednostki doradztwa rolniczego;>**
  - <1a) opracowuje projekt rocznego planu finansowego;>**
  - 2) reprezentuje jednostkę doradztwa rolniczego na zewnątrz;
  - 3) zarządza mieniem jednostki doradztwa rolniczego.
- [2. W ramach planu działania, o którym mowa w ust. 1, wyodrębnia się:*
  - 1) program rocznej działalności doradczej jednostki doradztwa rolniczego;*
  - 2) plan finansowy jednostki doradztwa rolniczego.]*
3. Decyzje dyrektora w sprawach dotyczących mienia i gospodarki finansowej jednostki doradztwa rolniczego, przekraczające zakres zwykłego zarządu, w szczególności zbycie mienia, w tym użytkowania wieczystego, nabytego w trybie przepisów ustawy, wymagają zgody organu, któremu podlega jednostka doradztwa rolniczego.

4. Zwalnia się jednostki doradztwa rolniczego z obowiązku uiszczania opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nabytego w trybie przepisów ustawy.

Art. 9.

1. Przy jednostce doradztwa rolniczego działa Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego, zwana dalej "Radą".
2. Rada jest organem opiniodawczo-doradczym dyrektora jednostki doradztwa rolniczego.
3. Do zadań Rady należy:
  - [1) opiniowanie planu działania, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1, i sprawozdania z realizacji tego planu;]
  - <1) **opiniowanie rocznego programu działalności jednostki doradztwa rolniczego i projektu rocznego planu finansowego oraz sprawozdania z realizacji rocznego programu działalności jednostki doradztwa rolniczego i rocznego planu finansowego;**>
  - 2) zgłaszanie wniosków w sprawach dotyczących funkcjonowania jednostki doradztwa rolniczego.
4. Kadencja Rady trwa 5 lat.
5. W skład Rady wchodzi 11 członków, przy czym w skład Rady działającej przy:
  - 1) Centrum Doradztwa wchodzi:
    - a) 2 przedstawicieli ministra właściwego do spraw rozwoju wsi,
    - b) 2 przedstawicieli Krajowej Rady Izb Rolniczych,
    - c) 4 przedstawicieli zgłoszonych przez związki zawodowe rolników,
    - d) po 1 przedstawicielu zgłoszonym przez szkoły wyższe i jednostki badawczo-rozwojowe,
    - e) 1 przedstawiciel konwentu marszałków;
  - 2) ośrodkach doradztwa wchodzi:
    - a) po 1 przedstawicielu właściwego miejscowo wojewody i marszałka województwa,
    - b) 2 przedstawicieli właściwej miejscowo izby rolniczej,
    - c) 4 przedstawicieli zgłoszonych przez związki zawodowe rolników,
    - d) 1 przedstawiciel zgłoszony przez szkoły wyższe i jednostki badawczo-rozwojowe,
    - e) 2 przedstawicieli szkół ponadgimnazjalnych kształcących dla potrzeb rolnictwa.
6. Członków Rady powołuje i odwołuje:
  - 1) minister właściwy do spraw rozwoju wsi - w przypadku Rady działającej przy Centrum Doradztwa;
  - 2) wojewoda - w przypadku Rady działającej przy ośrodku doradztwa.
7. W skład Rady wchodzi wyłącznie osoby, które:
  - 1) korzystają z pełni praw publicznych;
  - 2) mają co najmniej średnie wykształcenie;
  - 3) nie zostały skazane za przestępstwo popełnione umyślnie.

8. Rada działa na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez organ, któremu podlega jednostka doradztwa rolniczego.
9. Obsługę organizacyjno-techniczną Rady zapewnia właściwa dla niej jednostka doradztwa rolniczego.

Art. 12.

[1. Dyrektor jednostki doradztwa rolniczego przedkłada do zatwierdzenia organowi, któremu ta jednostka podlega:

- 1) plan działania, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 - w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok, na który ten plan został sporządzony;
- 2) sprawozdanie z realizacji planu działania, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 - w terminie do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, który sprawozdanie obejmuje.]

<1. Dyrektor jednostki doradztwa rolniczego przedkłada do zatwierdzenia organowi, któremu ta jednostka podlega:

- 1) roczny program działalności jednostki doradztwa rolniczego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 – w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok, na który ten program został sporządzony;
- 2) sprawozdanie z realizacji rocznego programu działalności jednostki doradztwa rolniczego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 – w terminie do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, który sprawozdanie obejmuje.>

<1a. Dyrektor jednostki doradztwa rolniczego przedkłada do zatwierdzenia organowi, któremu ta jednostka podlega, projekt planu finansowego jednostki doradztwa rolniczego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1a. Po zatwierdzeniu projekt zostaje przekazany ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.>

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia gospodarki finansowej oraz sporządzania planu finansowego jednostek doradztwa rolniczego, mając na uwadze zapewnienie właściwego wykorzystania środków finansowych tych jednostek.

USTAWA z dnia 30 czerwca 2005 r. O KINEMATOGRAFII (Dz. U. Nr 132, poz. 1111)

Art. 10.

1. Nadzór nad działalnością Instytutu sprawuje minister.
2. Minister, w terminie 30 dni, bada uchwały podejmowane przez Radę Instytutu i przesyłane mu niezwłocznie przez ten organ, w zakresie zgodności z prawem, i stwierdza nieważność uchwały w całości lub w części, jeżeli narusza ona prawo lub stwarza zagrożenie wystąpienia ujemnego wyniku finansowego.

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

[3. Minister zatwierdza roczny plan działalności oraz roczny plan finansowy Instytutu.]

<3. Minister zatwierdza roczny plan działalności oraz projekt rocznego planu finansowego Instytutu; zatwierdzony projekt rocznego planu finansowego Instytutu jest przekazywany ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.>

4. Minister rozpatruje i zatwierdza roczne sprawozdanie z działalności oraz roczne sprawozdanie finansowe Instytutu.
5. Minister wskazuje biegłego rewidenta do badania rocznego sprawozdania finansowego.

Art. 13.

1. Dyrektor kieruje Instytutem i reprezentuje go na zewnątrz.
2. Do zadań Dyrektora należy w szczególności:
  - [1) *opracowanie rocznego planu działalności oraz rocznego planu finansowego Instytutu, a także występowanie do ministra z wnioskami w sprawie wysokości dotacji na realizację zadań Instytutu;*]
  - <1) opracowanie rocznego planu działalności oraz projektu rocznego planu finansowego Instytutu, a także występowanie do ministra z wnioskami w sprawie wysokości dotacji na realizację zadań Instytutu;>**
  - 2) sporządzanie rocznego sprawozdania z działalności Instytutu oraz rocznego sprawozdania finansowego Instytutu;
  - 3) dofinansowywanie przedsięwzięć z zakresu przygotowania projektów filmowych, produkcji filmów, dystrybucji i rozpowszechniania filmów, promocji twórczości filmowej oraz upowszechniania kultury filmowej, po zasięgnięciu opinii ekspertów wskazanych przez ministra spośród przedstawicieli środowisk filmowych;
  - 4) sprawowanie zarządu majątkiem Instytutu;
  - 5) prowadzenie gospodarki finansowej Instytutu.
3. Dyrektor może ustanawiać stypendia i nagrody ze środków Instytutu.

Art. 17.

1. Do zadań Rady należy w szczególności:
  - 1) wytyczanie kierunków działania Instytutu;
  - [2) *opiniowanie rocznego planu działalności oraz rocznego planu finansowego Instytutu;*]
  - <2) opiniowanie rocznego planu działalności oraz projektu rocznego planu finansowego Instytutu;>**
  - 3) opiniowanie rocznego sprawozdania z działalności oraz rocznego sprawozdania finansowego Instytutu;
  - 4) opiniowanie zmian statutu.
2. Rada może przedstawiać ministrowi, innym organom administracji publicznej i Dyrektorowi stanowiska, opinie lub wnioski we wszystkich sprawach dotyczących Instytutu i kinematografii.

USTAWA z dnia 24 sierpnia 2006 r. o PAŃSTWOWYM ZASOBIE KADROWYM
I WYSOKICH STANOWISKACH PAŃSTWOWYCH (Dz. U. Nr 170, poz. 1217)

Art. 4.

Ustawę stosuje się do:

- 1) kierowników centralnych urzędów administracji rządowej i ich zastępców;
- 2) prezesów agencji państwowych i ich zastępców:
  - a) Agencji Nieruchomości Rolnych,
  - b) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
  - c) Agencji Rynku Rolnego,
  - d) Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,
  - e) Wojskowej Agencji Mieszkaniowej,
  - f) Agencji Mienia Wojskowego,
  - g) Agencji Rezerw Materiałowych;
- 3) prezesów zarządów państwowych funduszy i ich zastępców:
  - a) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
  - b) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 4) Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 5) Sekretarza Rady Ministrów;
- [6) Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego;]*
- 7) wojewódzkich lekarzy weterynarii i ich zastępców;
- 8) kierowników państwowych jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów lub właściwych ministrów i ich zastępców;
- 9) dyrektorów generalnych urzędów lub osób na innych równoważnych stanowiskach utworzonych na podstawie odrębnych przepisów;
- 10) kierujących departamentami lub komórkami równorzędnymi w ministerstwach i urzędach centralnych oraz urzędach obsługujących przewodniczących komitetów wchodzących w skład Rady Ministrów, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, urzędach wojewódzkich, państwowych jednostkach organizacyjnych, o których mowa w pkt 8, a także ich zastępców;
- 11) stanowisk kierowniczych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. Nr 128, poz. 1403 oraz z 2004 r. Nr 273, poz. 2703).

Art. 10.

1. Osoby na stanowiska, o których mowa w art. 4 pkt 1-4 i 8, są powoływane z państwowego zasobu kadrowego przez uprawnione organy, o których mowa w przepisach o ich utworzeniu oraz w sposób w nich wskazany.
2. Osobę na stanowisko, o którym mowa w art. 4 pkt 5, powołuje z państwowego zasobu kadrowego Prezes Rady Ministrów.

- [3. Osobę na stanowisko, o którym mowa w art. 4 pkt 6, powołuje z państwowego zasobu kadrowego minister właściwy do spraw finansów publicznych.]
4. Osoby na stanowiska, o których mowa w art. 4 pkt 7, powołuje z państwowego zasobu kadrowego Główny Lekarz Weterynarii, w porozumieniu z właściwym wojewodą.
  5. Osoby na stanowiska, o których mowa art. 4 pkt 9, powołuje z państwowego zasobu kadrowego Prezes Rady Ministrów na wniosek właściwego ministra, kierownika urzędu centralnego, Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów lub wojewody.
  6. Osoby na stanowiska, o których mowa w art. 4 pkt 10, powołuje z państwowego zasobu kadrowego dyrektor generalny urzędu, a w przypadku państwowych jednostek organizacyjnych ich kierownik.
  7. Osoby na stanowiska, o których mowa w art. 4 pkt 11, powołuje - z wyłączeniem pełnomocnych przedstawicieli Rzeczypospolitej Polskiej w innych państwach i przy organizacjach międzynarodowych - z państwowego zasobu kadrowego podmiot wskazany w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej.
  8. Odwołanie osób, o których mowa w ust. 1-6, z zajmowanych stanowisk może nastąpić w każdym czasie, w takim samym trybie, w jakim nastąpiło powołanie na te stanowiska, chyba że przepisy szczególne przewidują inny tryb postępowania.

USTAWA z dnia 24 sierpnia 2006 r. O SŁUŻBIE CYWILNEJ (Dz. U. Nr 170, poz. 1218 i Nr 218, poz. 1592)

Art. 8.

1. Prezes Rady Ministrów sprawuje nadzór nad służbą cywilną w zakresie zawodowego, rzetelnego, bezstronnego i politycznie neutralnego wykonywania zadań państwa.
2. Prezes Rady Ministrów, w drodze zarządzenia, może wydawać wytyczne i polecenia w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej.
3. Zadania z zakresu służby cywilnej realizuje, z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, w tym w szczególności:
  - 1) nadzoruje przestrzeganie zasad służby cywilnej;
  - 2) upowszechnia informacje na temat służby cywilnej, w tym o wolnych stanowiskach pracy w służbie cywilnej;
  - 3) kieruje procesem zarządzania kadrami w służbie cywilnej;
  - 4) gromadzi informacje o korpusie służby cywilnej;
  - 5) planuje i nadzoruje wykorzystanie środków, o których mowa w art. 6 ust. 1;
  - 6) planuje, organizuje i nadzoruje szkolenia centralne w służbie cywilnej.
4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, organizację, zasady i tryb wykonywania zadań określonych w ust. 3, uwzględniając konieczność zapewnienia kadrowej i organizacyjnej obsługi Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, w tym delegowania uprawnień.

<Art. 8a.

Minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, zleca wykonanie audytu wewnętrznego w zakresie zadań wynikających z ustawy.>

USTAWA z dnia 18 października 2006 r. O UJAWNIENIU INFORMACJI O DOKUMENTACH ORGANÓW BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA Z LAT 1944-1990 ORAZ TREŚCI TYCH DOKUMENTÓW (Dz.U. Nr 218, poz. 1592)

Art. 4.

1. Osobami pełniącymi funkcje publiczne, w rozumieniu ustawy, są:

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) poseł, senator, poseł do Parlamentu Europejskiego;
- 3) osoba zajmująca kierownicze stanowisko państwowe w rozumieniu ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, z późn. zm.);
- 4) członek Rady Polityki Pieniężnej;
- 5) członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego;
- 6) członek Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej;
- 7) dyrektor generalny w ministerstwie, dyrektor generalny w urzędzie centralnym lub urzędzie wojewódzkim;
- 8) radca i starszy radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa;
- 9) osoby wchodzące w skład służby zagranicznej w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. Nr 128, poz. 1403, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 oraz z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i 1218);
- 10) Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia i jego zastępcy;
- 11) Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i jego zastępcy;
- 12) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i jego zastępcy;
- 13) osoby powołane lub mianowane na podstawie przepisów innych ustaw na inne, niż wymienione w pkt 3-12, stanowisko przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Sejm, Prezydium Sejmu, Senat, Prezydium Senatu, Sejm i Senat, Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu lub Prezesa Rady Ministrów;
- 14) marszałek województwa, wiceprzewodniczący zarządu województwa, członek zarządu województwa;
- 15) prezes sądu;
- 16) kierownik powszechnej lub wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury;

- 17) rektor i prorektor publicznej lub niepublicznej szkoły wyższej, członek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej i Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów;
  - 18) członek rady nadzorczej, członek zarządu, dyrektor programu i jego zastępcy, wydawca programów publicystycznych i informacyjnych oraz dyrektor terenowego oddziału i agencji "Telewizji Polskiej - Spółka Akcyjna" i "Polskiego Radia - Spółka Akcyjna", a także członek Zarządu, członek Rady Nadzorczej oraz członek Rady Programowej "Polskiej Agencji Prasowej - Spółka Akcyjna", dyrektor oddziału, dyrektor biura, redaktor naczelny "Polskiej Agencji Prasowej - Spółka Akcyjna" oraz dyrektor i członek rady nadzorczej spółki radiofonii regionalnej;
  - 19) Dyrektor Generalny Poczty Polskiej i jego zastępcy;
  - 20) prezes zarządu banku państwowego;
  - 21) członek zarządu lub rady nadzorczej osoby prawnej, która uzyskała koncesję na rozpowszechnianie programów radiowych lub telewizyjnych, członek zarządu, rady nadzorczej lub wspólnik spółki osobowej, która uzyskała taką koncesję oraz osoba fizyczna, która uzyskała taką koncesję;
  - 22) członek zarządu lub rady nadzorczej wydawcy, wspólnik spółki osobowej będącej wydawcą lub osoba fizyczna będąca wydawcą w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.), a także redaktor naczelny lub dziennikarz w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe.
2. Osobami pełniącymi funkcje publiczne, w rozumieniu ustawy, są również:
- 1) wójt, burmistrz, prezydent miasta;
  - 2) radny gminy, powiatu, województwa;
  - 3) radny dzielnicy;
  - 4) dyrektor generalny Najwyższej Izby Kontroli oraz pracownicy Najwyższej Izby Kontroli nadzorujący lub wykonujący czynności kontrolne;
  - 5) pracownik Instytutu Pamięci Narodowej;
  - 6) pracownicy urzędów państwowych oraz członkowie korpusu służby cywilnej, zajmujący kierownicze stanowiska:
    - a) w urzędach organów władzy publicznej, w tym naczelnych i centralnych organów administracji państwowej: dyrektora departamentu lub jednostki równorzędnej, jego zastępcy oraz naczelnika wydziału lub jednostki równorzędnej,
    - b) w administracji rządowej w województwie: dyrektora i jego zastępcy, kierownika zespolonej służby, inspekcji lub straży i jego zastępcy, kierownika w organie administracji niezespolonej i jego zastępcy;
  - 7) członkowie Rady Narodowego Funduszu Zdrowia, dyrektorzy i zastępcy dyrektorów oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia, dyrektorzy i zastępcy dyrektorów departamentów (komórek równorzędnych) w centrali Narodowego Funduszu Zdrowia oraz główny księgowy Narodowego Funduszu Zdrowia;
  - 8) dyrektor (kierownik) komórki organizacyjnej w centrali Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, dyrektor oddziału w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i jego zastępcy;

- 9) dyrektor biura centrali Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, dyrektor oddziału regionalnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i jego zastępcy;
- 10) pracownicy samorządowi zatrudniani na podstawie wyboru:
  - a) starosta, wicestarosta, członek zarządu powiatu,
  - b) przewodniczący zarządu związku jednostek samorządu terytorialnego oraz członek zarządu związku jednostek samorządu terytorialnego;
- 11) pracownicy samorządowi zatrudniani na podstawie powołania: zastępca wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, a także sekretarz lub skarbnik powiatu lub gminy oraz skarbnik województwa;
- 12) prezes, wiceprezes i członkowie samorządowych kolegiów odwoławczych;
- 13) pracownicy regionalnych izb obrachunkowych zajmujący stanowiska: prezesa, członka kolegium, naczelnika wydziału oraz inspektora do spraw kontroli;
- 14) sędzia, prokurator, adwokat, radca prawny, notariusz;
- 15) pracownicy nauki i szkolnictwa wyższego:
  - a) pracownik naukowy, naukowo-dydaktyczny lub dydaktyczny zatrudniony na stanowisku profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego, profesora wizytującego, docenta, adiunkta lub starszego wykładowcy,
  - b) osoba zajmująca w publicznej lub niepublicznej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk lub w jednostkach badawczo-rozwojowych stanowisko kierownika lub zastępcy kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej w szczególności dziekana albo prodziekana wydziału,
  - c) osoba zajmująca w publicznej lub niepublicznej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk lub w jednostkach badawczo-rozwojowych stanowisko dyrektora instytutu, wicedyrektora instytutu, kanclerza, kwestora, prezesa, wiceprezesa, sekretarza naukowego;
- 16) dyrektor szkoły publicznej lub niepublicznej;
- 17) członkowie Rady Poczty Polskiej;
- 18) członek zarządu, członek rady nadzorczej banku państwowego;
- 19) dyrektor przedsiębiorstwa państwowego, jego zastępca oraz osoba zarządzająca przedsiębiorstwem na podstawie umowy o zarządzanie przedsiębiorstwem państwowym;
- 20) osoba sprawująca zarząd w spółce powstałej w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego, której sprawowanie zarządu zlecono w oparciu o art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.);
- 21) członek zarządu, członek rady nadzorczej spółki handlowej z udziałem Skarbu Państwa, w której udział Skarbu Państwa przekracza 50 % kapitału zakładowego lub 50 % liczby akcji;
- 22) członek zarządu, członek rady nadzorczej reprezentujący samorząd terytorialny w spółce handlowej z udziałem jednostki samorządu terytorialnego, w której udział jednostki samorządu terytorialnego przekracza 50 % kapitału zakładowego lub 50 % liczby akcji;
- 23) członek organu zarządzającego, organu nadzoru lub organu kontroli wewnętrznej polskiego związku sportowego lub spółki kapitałowej zarządzającej ligą zawodową

w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym (Dz. U. Nr 155, poz. 1298 oraz z 2006 r. Nr 64, poz. 448 i Nr 136, poz. 970)/.>

<24> audytor wewnętrzny w rozumieniu ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.).>

Art. 5.

1. Każdy ma prawo do ubiegania się o wydanie urzędowego potwierdzenia w przedmiocie istnienia w archiwach Instytutu Pamięci Narodowej dotyczących jego osoby dokumentów organów bezpieczeństwa państwa.
2. Osoba ubiegająca się o pełnienie funkcji publicznych wskazanych w art. 4, urodzona przed dniem 1 sierpnia 1972 r., jest obowiązana przedłożyć organowi, wymienionemu odpowiednio w ust. 4 lub 6, aktualne urzędowe potwierdzenie, o którym mowa w ust. 1. Za aktualne uważa się urzędowe potwierdzenie wydane wobec danej osoby jako ostatnie spośród dotychczas wobec niej wydanych.
3. Treść urzędowego potwierdzenia, o którym mowa w ust. 2, uwzględnia się przy ocenie kwalifikacji moralnych - w szczególności takich jak: nieskazitelność charakteru, nieposzlakowana opinia, nienaganna opinia, dobra opinia obywatelska, bądź przestrzeganie podstawowych zasad moralnych - wymaganych dla zajmowania funkcji publicznych. Wynik tej oceny może stanowić podstawę do rozwiązania umowy o pracę, odwołania z zajmowanego stanowiska lub wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.
4. W przypadku, gdy objęcie funkcji publicznej przez daną osobę może nastąpić w wyniku jej wyboru do pełnienia tej funkcji, dokonanego w wyborach powszechnych i bezpośrednich, warunkiem dopuszczenia tej osoby do kandydowania w takich wyborach jest uprzednie przedłożenie przez nią wydanego wobec tej osoby urzędowego potwierdzenia, o którym mowa w ust. 1.
5. W przypadku, gdy objęcie funkcji publicznej przez daną osobę ma nastąpić na podstawie mianowania, powołania lub wyboru do pełnienia tej funkcji, dokonanego w wyborach innych niż powszechne, albo na podstawie zawarcia z tą osobą umowy o pracę lub wpisu tej osoby na listę osób uprawnionych do wykonywania określonego zawodu, dokonanie każdej z tych czynności jest dopuszczalne jedynie po uprzednim przedłożeniu przez tę osobę właściwemu organowi wydanego wobec niej urzędowego potwierdzenia, o którym mowa w ust. 1.
6. Właściwym organem do przedłożenia urzędowego potwierdzenia jest, w stosunku do osób kandydujących na funkcję publiczną, o której mowa w art. 4 ust. 1:
  - 1) pkt 1 - Państwowa Komisja Wyborcza;
  - 2) pkt 2 - Państwowa Komisja Wyborcza;
  - 3) pkt 3:
    - a) w stosunku do osoby desygnowanej na stanowisko Prezesa Rady Ministrów - Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej,
    - b) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje lub mianuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej lub Prezes Rady Ministrów - powołujący lub mianujący,
    - c) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje, wybiera lub mianuje Sejm, Prezydium Sejmu, Sejm i Senat lub Marszałek Sejmu - Marszałek Sejmu,

- d) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje lub mianuje Senat lub Marszałek Senatu - Marszałek Senatu,
  - e) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje lub mianuje organ inny niż wymienione w lit. a-d - organ powołujący lub mianujący;
- 4) pkt 4 - Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 5) pkt 5 - Prezes Narodowego Banku Polskiego;
  - 6) pkt 6 - właściwy organ wybierający lub powołujący;
  - 7) pkt 7 - odpowiednio właściwy minister, kierownik urzędu centralnego lub wojewoda;
  - 8) pkt 8 - Prezes Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa;
  - 9) pkt 9 - minister właściwy do spraw zagranicznych;
  - 10) pkt 10 - minister właściwy do spraw zdrowia;
  - 11) pkt 11 - Prezes Rady Ministrów;
  - 12) pkt 12 - minister właściwy do spraw rozwoju wsi;
  - 13) pkt 13 - właściwy organ powołujący lub mianujący;
  - 14) pkt 14 - właściwy wojewoda;
  - 15) pkt 15 - Minister Sprawiedliwości;
  - 16) pkt 16 - Prokurator Generalny;
  - 17) pkt 17 - minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego;
  - 18) pkt 18 - minister właściwy do spraw Skarbu Państwa;
  - 19) pkt 19 - minister właściwy do spraw łączności;
  - 20) pkt 20 - Prezes Rady Ministrów;
  - 21) pkt 21 - właściwy organ koncesyjny;
  - 22) pkt 22:
    - a) w stosunku do członka zarządu lub rady nadzorczej wydawcy, współnika spółki osobowej będącej wydawcą lub osoby fizycznej będącej wydawcą w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe - właściwy organ rejestracyjny,
    - b) w stosunku do redaktora naczelnego w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe - właściwy wydawca w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe,
    - c) w stosunku do dziennikarza - pracodawca, z tym że w stosunku do dziennikarzy niezatrudnionych w formie umowy o pracę - redaktor naczelny przyjmujący od dziennikarza materiał do wykorzystania.
7. Właściwym organem do przedłożenia urzędowego potwierdzenia jest, w stosunku do osób kandydujących na funkcję publiczną, o której mowa w art. 4 ust. 2:
- 1) pkt 1 - właściwa komisja wyborcza;
  - 2) pkt 2 - właściwa komisja wyborcza;
  - 3) pkt 3 - właściwa komisja wyborcza;
  - 4) pkt 4 - Prezes Najwyższej Izby Kontroli;
  - 5) pkt 5 - Prezes Instytutu Pamięci Narodowej;
  - 6) pkt 6:

- a) lit. a - odpowiednio właściwy minister lub kierownik urzędu centralnego,
- b) lit. b - właściwy wojewoda;
- 7) pkt 7 - minister właściwy do spraw zdrowia;
- 8) pkt 8 - Prezes Rady Ministrów;
- 9) pkt 9 - minister właściwy do spraw rozwoju wsi;
- 10) pkt 10:
  - a) lit. a - właściwy wojewoda,
  - b) lit. b - wojewoda właściwy ze względu na siedzibę związku jednostek samorządu terytorialnego;
- 11) pkt 11 - właściwy organ powołujący;
- 12) pkt 12 - Prezes Rady Ministrów;
- 13) pkt 13 - w stosunku do kandydata na prezesa regionalnej izby obrachunkowej - Prezes Rady Ministrów oraz w stosunku do kandydata na członka kolegium regionalnej izby obrachunkowej, a także naczelnika wydziału lub inspektora do spraw kontroli w regionalnej izbie obrachunkowej - prezes tej izby;
- 14) pkt 14:
  - a) w stosunku do kandydata na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego lub sędziego Trybunału Stanu - Marszałek Sejmu,
  - b) w stosunku do osoby niebędącej sędzią, ubiegającej się o stanowisko sędziego Sądu Najwyższego - Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego,
  - c) w stosunku do osoby niebędącej sędzią, ubiegającej się o stanowisko sędziego sądu administracyjnego - Krajowa Rada Sądownictwa,
  - d) w stosunku do kandydata na stanowisko sędziego sądu powszechnego lub wojskowego - Krajowa Rada Sądownictwa,
  - e) w stosunku do kandydata na stanowisko prokuratorskie - Prokurator Generalny,
  - f) w stosunku do osoby ubiegającej się o wpis na listę adwokatów lub radców prawnych - właściwa okręgowa rada adwokacka lub okręgowa izba radców prawnych,
  - g) w stosunku do osoby ubiegającej się o powołanie do wykonywania zawodu notariusza - Minister Sprawiedliwości;
- 15) pkt 15 - właściwy rektor lub kierownik jednostki zatrudniającej;
- 16) pkt 16 - właściwy kurator oświaty;
- 17) pkt 17 - minister właściwy do spraw łączności;
- 18) pkt 18 - Prezes Rady Ministrów;
- 19) pkt 19 - właściwy organ założycielski;
- 20) pkt 20 - minister właściwy do spraw Skarbu Państwa;
- 21) pkt 21 - minister właściwy do spraw Skarbu Państwa;
- 22) pkt 22 - właściwy wojewoda;
- 23) pkt 23 - minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu);
- <24) pkt 24 - kierownik jednostki sektora finansów publicznych.>**